Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρέχον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 75. Ἑξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΙΗΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος — *Ἐν Ἀθήναις, 14 Αὐγούστου 1926* — *Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 37*

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Προστάξτε!

— Σοῦ ἐμπιστεύομαι αὐτὸν τὸν μικρὸ ποὺ εἶναι μάλιστα καὶ πατριώτης σου· θὰ τὸν προσέχεις καὶ θὰ τοῦ κάνεις τὰ πρῶτα μαθήματα στὸ κυνήγι.

— Κατάλαβα, ἀρχηγέ!

Ὁ Μασσαλιώτης γνώρισε τὸ Φραγκίσκο κι' ὁ Φραγκίσκος πάλι γνώρισε τὸ μάγειρο. Μὰ κι' οἱ δυὸ δὲν φανέρωσαν τίποτε. Μόνο ὅταν ἔμειναν μόνοι, ὁ Μάριος βρῆκε πάλι τὸ παλιό του κέφι καὶ τὴ φλυαρία του κι' εἶπε στὸ φίλο μας μὲ τὸν ἀνοιχτόκαρδο τρόπο του:

—Ἄ, μικρό μου, δὲν τὰ κατάφερες καλά! Ἀπαρνήθηκες τὸ σπίτι σου, τὴν πατρίδα σου (τὴν πατρίδα, ἀκοῦς ἐκεῖ!) κι' ἔγινες ἕνα μ' αὐτοὺς τοὺς κανάγηδες, τοὺς λωποδύτες! Ὄχι, νὰ σὲ χαρῶ, νὰ σὲ ἰδεῖ ὁ Θεός! Αὐτὸ δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάμεις, ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἦσουν ἀναγκασμένος, ὅπως ἤμουν ἐγώ. Ἐγὼ βλέπεις ἤμουν στρατιώτης, φοβόμουν τὸ στρατοδικεῖο... Σὺ ὅμως, μάτια μου, τί ἀνάγκη εἶχες;.. Δὲν ξέρεις λοιπὸν τί «μέρος λόγου» εἶναι αὐτοὶ οἱ κύριοι;

Ὁ Φραγκίσκος δὲν ἔβρισκε τὴν ὥρα κατάλληλη γιὰ παρόμοιες συζητήσεις. Ἄλλωστε εἶχε δοθεῖ τὸ σύνθημα νὰ ξεκινήσουν κι' ὅλο τὸ στράτευμα ἐπιβιβαζόταν στὴ βάρκα. Θάβγαιναν ἀπὸ τὸν κρυφὸ κόλπο, ὅπου εἴδαμε νὰ μπαίνει ἡ «Μαργαρὲτ», καὶ θὰ ἐπιβιβαζόταν στὴν ἀντικρινὴ ἀκρογιαλιά, ὅπου εἶχε κάμει τὴν ἐμφάνισή της ἡ τίγρις. Καθὼς βάδιζαν ἀνάμεσα στὶς ριζοφυτεῖες, γιὰ νὰ φτάσουν στὰ καταφύγια τοῦ θηρίου, ὁ Μάριος, ἐκτελώντας τὴ διαταγὴ τῆς Μὶς Μαργκαρὲτ, ἔδινε στὸ φίλο μας τὰ πρῶτα μαθήματα τοῦ κυνηγιοῦ:

—Ἡ τίγρις, τὶς περισσότερες φορές, δὲν ἐπιτίθεται στὸν ἄνθρωπο ἂν δὲν τὴν πειράξει. Κι' ὅμως ὑπάρχει ἕνα εἶδος ποὺ τρῶνε ἀνθρώπους. Ἀπ' αὐτὸ τὸ εἶδος εἶναι κι' αὐτὴ ποὺ ρίχτηκε στὸν ἐργάτη μας. Αὐτὲς εἶναι γριὲς τίγρεις, ποὺ δὲν ἔχουν δυνάμεις νὰ κυνηγήσουν στὰ δάση ἄλλα θηράματα. Τὶς παίρνουν τὰ γεράματα, βλέπεις. Τότε σιμώνουν στὰ χωριὰ καὶ πιάνουν ἰδίως τὰ γουρούνια. Ἀλλὰ στὴν ἀνάγκη, ρίχνονται καὶ στὸν πρῶτο ἰθαγενὴ ποὺ θὰ τύχει μπροστά τους. Σιγὰ-σιγὰ παύουν νὰ φοβοῦνται τὸν ἄνθρωπο κι' εἶναι ἱκανὲς νὰ ρημάξουν ὁλάκερα χωριά.

«Ὁ Μάριος ἔδρεξε τὰ ροῦχα μὲ τὸ αἷμα...»
(Σελ. 294. στ. β'.)

Ὁ Φραγκίσκος ἄκουγε ὅλος αὐτὰ τὴν παράδοση τοῦ Μάριου. Ὅταν ὅμως βρέθηκαν κι' οἱ δυὸ στὸν κάμπο, κάπως μακρυὰ ἀπὸ τοὺς λευκοὺς ὑπηρέτες καὶ μποροῦσαν νὰ μιλοῦν χωρὶς νὰ τοὺς ἀκούει κανείς, τὸ παιδὶ σταμάτησε ἀπότομα τὸ μάθημά κι' εἶπε στὸ μάγειρο:

— Κύριε Μάριε, αὐτὰ ποὺ εἴπατε γιὰ μένα δὲν εἶναι σωστά. Ἂν ἔκανα τάχα πῶς δέχτηκα τὶς προτάσεις τοῦ ἀρχηγοῦ, ἂν δέχτηκα νὰ γίνω μαθητευόμενος κι' ἂν ἄφισα νὰ μοῦ σημαδέψουν ταῦτι μὲ τὸ φύλλο τοῦ λωτοῦ, ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκαμα μόνο καὶ μόνο γιὰ ν' ἀποκτήσω τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ νὰ μπορέσω εὐκολότερα νὰ τὸ σκάσω.

Ὁ Μασσαλιώτης σάστισε ἀκούγοντας τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴν ἐξομολόγηση. Ὕστερα, σὰ νὰ τὸν κυρίευσαν ξαφνικὰ τ' ἀπομεινάρια τῆς τιμιότητας ποὺ ὑπῆρχαν μέσα του, ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ, τὄσφιξε μ' ὅλη του τὴ δύναμη καὶ φώναξε, μὲ ἀδιάκοπες χειρονομίες:

—Ἄ, νὰ σὲ χαρῶ, μάτια μου! Ἔτσι μάλιστα! Ποτὲ δὲ χωροῦσε στὸ μυαλό μου πῶς ἕνας μικρὸς Μασσαλιώτης θὰ γινόταν φίλος μὲ τοὺς λῃστές!

— Καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια μου, κύριε Μάριε, σκοπεύω νὰ βρῶ εὐκαιρία σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι καὶ νὰ τὸ σκάσω. Γιαὐτὸ γύρεψα νἄρθῶ. Φαντάζομαι πῶς δὲ θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε τὴ βοήθειά σας.

Αὐτὸ πιὰ ἄφισε τὸ μάγειρο μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

—Ὅλα κι' ὅλα, μικρό μου, νὰ σὲ χαρῶ, μὰ θὰ κάτσεις φρόνιμα! φώναξε. Ὁ ἀρχηγὸς σ' ἐμπιστεύθηκε σὲ μένα κι' ἂν μοῦ τὸ σκάσεις, μὲ περιμένει τὸ Βοθμαγκό... Ἔχεις ἰδέα τί θὰ πεῖ Βοθμαγκό;

Τὸ παιδὶ ἀποκρίθηκε ὅτι ἤξερε πολὺ καλὰ τί ἦταν τὸ Βοθμαγκό. Κι' ἀκριβῶς ἐπειδὴ τό-

ξερε, ἤθελε νὰ ἐλευθερώσει τὸν προστάτη του, τὸν κ. Καρινό.

Τότε μέσα στὴν ἄπλη ψυχὴ τοῦ Μασσαλιώτη ἄρχισε μιὰ τρομερὴ πάλη: Μιλοῦσε καὶ χειρονομοῦσε μοναχός του ἕως ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀπόφαση βγῆκε εὐνοϊκή, γιατί ἔπιασε τέλος τὸ παιδὶ ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε:

— Νὰ σοῦ πῶ, μικρό μου, θὰ σὲ βοηθήσω καί... ὅ,τι βρέξει ἂς κατεβάσει! Ἀρκετὰ πιὰ τοὺς ὑπηρέτησα αὐτοὺς τοὺς λωποδύτες! Ἂν τὸ σκάσεις ἀπὸ δῶ καὶ καταφέρεις νὰ κουβαλήσεις κανένα τάγμα δικό μας, θὰ πεῖς βέβαια ὅτι ὁ καϊμένος ὁ Μάριος σὲ βοήθησε νὰ φύγεις. Καὶ τότε, φαντάζομαι πῶς θὰ τὸ γλυτώσω καὶ γὼ τὸ στρατοδικεῖο καὶ τὸ τουφεκίδι.

Ὁ Φραγκίσκος συγκινήθηκε ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ παλιοῦ στρατιώτη καὶ τοῦ εἶπε μ' ἐπισημότητα:

— Σᾶς ὁρκίζομαι, Μάριε, ὅτι, ἂν τὰ καταφέρω νὰ ἐλευθερώσω τὸν κ. Καρινό, θὰ μιλήσουμε γιὰ σᾶς πολὺ θερμὰ στὸν κυβερνήτη κι' ἐλπίζω νὰ σᾶς δώσει χάρη.

— Χάρη! Μοῦ πάει πολύ, ἀπάντησε ὁ Μάριος κουνώντας μὲ λύπη τὸ κεφάλι. Ἀλλὰ τὸ κάτω-κάτω, προτιμῶ νὰ περάσω κάμποσο καιρὸ στὴ φυλακή, ἀρκεῖ νὰ γίνω πάλι πολίτης τῆς πατρίδας μου.

Μιλώντας ἔτσι, ἔφτασαν στὸ μέρος ὅπου θὰ παραμόνευαν τὴν τίγρι. Εἶχαν δοθεῖ διαταγὲς νὰ περικυκλώθεῖ τὸ μικρὸ δάσος, ὅπου πίστευαν πὼς βρισκόταν τὸ καταφύγιο τοῦ θηρίου, ἐνῷ ἄλλοι κυνηγοὶ θὰ ὁρμοῦσαν μέσα, φωνάζοντας καὶ ρίχνοντας τουφεκιές. Ὁ ἀρχηγὸς μαζὶ μὲ τὸ ἐπιτελεῖο του στεκόταν στὴν ἔξοδο τοῦ δάσους, ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριά, σὲ τρόπο ποὺ τὸ θηρίο, τρομαγμένο ἀπὸ τὴν ἐπίθεση, θἄπερτε ἀπάνω του.

Τὸ σχέδιο αὐτὸ ἐφαρμόσθηκε μὲ παλλὴ τάξη. Ὡστόσο σεβάστηκαν καὶ τὶς προλήψεις τῶν ἰθαγενῶν, ποῦ τοποθέτησαν γύρω στὸ δάσος κλαριὰ ἀπὸ ἕνα μαγεμένο δέντρο, ποὺ ἀναγκάζει, καθὼς πιστεύουν, τὸ θηρίο νὰ παραδοθεῖ. Τέλος ἔψαλαν κι' εὐχές, προορισμένες νὰ ζητήσουν τὴν εὔνοια τοῦ θηρίου, ποὺ στὴ γλώσσα τους τὸ ἀποκαλοῦν «ὁ Ἀφέντης τοῦ Δάσους».

Σ' ὅλο τὸ μεταξύ, ὁ Φραγκίσκος παρακολουθοῦσε τὸ Μάριο κι' εἶδε πὼς ἦταν σκεπτικὸς κι' ἀφαιρεμένος.

—Ἀρκεῖ νὰ μὴ μὲ προδώσει! συλλογίστηκε. Ἴσως ἔκαμα ἄσχημα νὰ τοῦ τὰ πῶ ὅλα.

Ἡσύχασε ὅμως, ὅταν ὁ μάγειρος, ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες ὧρες καρτέρι, τοῦ ἀνακοίνωσε τὰ σχέδιά του.

— Βρῆκα! τοῦ εἶπε... Βρῆκα ἕναν τρόπο!

Ὁ Φραγκίσκος, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια πήδησε στὸ λαιμὸ τοῦ Μάριου καὶ τὸν φίλησε τρυφερά.

—Ἔμπρός, μὴ χάνουμε καιρό. Τί πρέπει νὰ κάμουμε;

— Νά: θὰ τοὺς πῶ ὅτι σ' ἔφαγε τὸ θηρίο.

— Ναί, μὰ θὰ τὸ πιστέψουν;

— Θὰ ἰδεῖς... περίμενέ με.

Ὁ Μασσαλιώτης ἀπομακρύνθηκε καὶ γύρισε ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τέταρτο, κρατώντας ἕνα δέμα μέσα σ' ἕνα πανί. Τὸ παιδὶ εἶδε μὲ μεγάλη του ἔκπληξη ὅτι τὸ δέμα αὐτὸ σάλευε.

— Τί εἶν' αὐτό; ρώτησε.

— Εἶν' ἕνα γουρουνάκι τοῦ γάλακτος, ποὺ τὸ ***δανείστηκα*** ἀπὸ τὴν καλύβα ἑνὸς Ἀνναμίτη, πιὸ κάτω.

— Καλά, καὶ σὲ τί θὰ μᾶς χρησιμεύσει αὐτὸ τὸ γουρουνάκι;

—Κάτσε καὶ θὰ ἰδεῖς... Βγάλε ὅμως τὴ μπλούζα σου, τὸ κασκέτο σου...

Ὅσο κι' ἂν παραξενευόταν, ὁ Φραγκίσκος ἐκτελοῦσε πιστὰ τὶς παραγγελίες. Ὁ μάγειρος τότε ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα μαχαίρι καὶ μὲ τὴ συνήθεια τοῦ ἐπαγγέλματος, ἔκοψε τὸ λαιμὸ τοῦ γουρουνιοῦ, ποὺ ξεφύχησε δίχως νὰ ξεφωνίσει καθόλου. Ἔδρεξε τὰ ρούχα τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸ αἷμα τοῦ ζώου καὶ τίναξε ἀκόμη αἵματα τριγύρω στὶς πέτρες, στοὺς θάμνους, μαζὶ μὲ κομμάτια σάρκες ἀπὸ τὸ σῶμα του. Ἀφοῦ τελείωσε αὐτὴ ἡ σκηνοθεσία, ὁ Μασσαλιώτης ἐξήγησε τὸ σχέδιό του.

— Ἀπόψε ἀπὸ τὸ κυνήγι, εἶπε, θὰ πῶ πὼς μοῦ ξέφυγες καὶ πὼς δὲ σὲ ξαναεῖδα πιά. Θὰ ψάξουν γιὰ νὰ σὲ βροῦν καὶ στὰ τελευταῖα, θὰ βροῦν τὰ ρούχα σου, τὰ αἵματα καὶ τὰ κρέατά, θὰ ἰδοῦν καὶ τ' ἀχνάρια τῆς τίγρης ποὺ τὰ ἔφτιασα στὸ χῶμα μιὰ χαρά, καὶ θὰ ποῦν πὼς σὲ καταπάραξε τὸ θηρίο. Δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν τὸ παιγνίδι θὰ πετύχει, ἀλλά, τόσο τὸ χειρότερο! Ἐσὺ τώρα θὰ τοῦ δίνεις γοργὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ μονοπάτι, ποὺ τραβᾷ ἴσια μπροστά σου. Τρέχα γραμμή, μὴ σταθεῖς λεφτό. Δέκα χιλιόμετρα μακριά, θὰ βρεῖς ἕνα γαλλικὸ σπιτάκι, ὅπου κάθονται καλοὶ ἄνθρωποι. Θὰ πεῖς πὼς θές νὰ πᾶς στὸ Χανοί, κι' αὐτοὶ φαντάζομαι πὼς θὰ σοῦ δώσουν τὰ μέσα. Μόλις φτάσεις στὸ Χανοί, πήγαινε ἴσια στὸν κυβερνήτη κι' ἐξιστόρησέ του ὅλα ὅσα εἶδες. Λένε πὼς ὁ κυβερνήτης εἶν' ἄνθρωπος ποὺ δὲ χωρατεύει. Νὰ τὸ ἰδεῖς ποὺ θὰ στείλει ἕνα τάγμα γιὰ νὰ πιάσει τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ. Ὁ Θεὸς νὰ βάλει τὸ χέρι του τότε! Ἀλλὰ μὴ μὲ ξεχάσεις καὶ μένα, πατριωτάκι μου. Πὲς τοῦ κυβερνήτη ὅτι στὴ συμμορία αὐτὴ εἶναι κι' ἕνας κακομοίρης μάγειρας, ποὺ ἔχει κάμει κουταμάρες στὴ ζωή του, ἀλλὰ μετάνοιωσε τώρα καὶ ἔπαιξε τὴ ζωή του, γιὰ νὰ σ' εὐκολύνει νὰ τὸ σκάσεις.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἀκούστηκαν φωνὲς καὶ τουφεκιές. Ἀνναμίτες τρομαγμένοι πέρασαν μπροστά τους καὶ ἔπεσαν μπρούμυτα στὸ χῶμα γιὰ νὰ προσευχηθοῦν στὸν Ἀφέντη τοῦ Δάσους. Τὸ κυνήγι εἶχε ἀρχίσει, δὲν ἔπρεπε νὰ χάσουν στιγμή. Ὁ Φραγκίσκος ἔσφιξε μὲ συγκίνηση τὸ χέρι τοῦ καλοῦ μάγειρου καὶ τοῦ εἶπε:

— Καλὴ ἀντάμωση, Μάριε, μένε ἥσυχος... Θὰ γυρίσω γρήγορα μαζὶ μὲ τοὺς Γάλλους καὶ θὰ σᾶς γλυτώσω καὶ σένα καὶ τὸν κ. Καρινό.

Οἱ κυνηγοὶ πλησίαζαν. Ὁ Φραγκίσκος ὅρμησε στὸ μονοπάτι κι' ἔτρεξε ὅσο βαστοῦσαν τὰ πόδια του. Ἤθελε μιὰ ὥρα περίπου γιὰ νὰ περάσει τὰ δέκα χιλιόμετρα ποὺ τὸν χώριζαν ἀπὸ τὸ σπίτι. Μόνος του, μισόγυμνος, μέσα σὲ ἄγρια δάση, γεμάτα ἀγκαθεροὺς θάμνους, φίδια κι' ἄγρια θηρία, τὸ παιδὶ ἔτρεχε, ἔτρεχε, μὲ μιὰ καὶ μόνη ἐλπίδα: νὰ γυρίσει νὰ σώσει τὴ Λούσιν, τὸν εὐεργέτη του καὶ τὸν καλὸ Μάριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Ὁ σκηνοθέτης τοῦ Χανοί

Ἕνα πρωί, κατὰ τὶς δέκα, ὁ Φραγκίσκος μπῆκε στὸ Χανοί, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Τογκίνου καὶ δεύτερη πόλη τῆς Ἰνδοκίνας.

Δὲ μπῆκε καθόλου θριαμβευτικά. Τυλιγμένος σ' ἕνα τριμμένο ἀντρίκιο ἐπανώφόρι, καθόταν ζαρωμένος μέσα σ' ἕναν ἁραμπά. Δὲν ἦταν βέβαια τὸ καλύτερο μεταφορικὸ μέσο εὐλογοῦσε ὅμως τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ συνάντησε, γιατ' ἦταν κατακουρασμένος...

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΕΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΛΙΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Τὸ στρογγυλὸ φεγγάρι
Μεσουρανίς,—
Ἡ ὥρα μεσονύχτι
Κανείς, κανείς!

Στῆς θάλασσας τὰσήμι
Τἀναλυτὸ
Τὰ μάτια ἔχω στυλώσει
Κι' ὧρες κοιτῶ,

Οὔτε καπνοῦ σημάδι
Κι' οὔτε πανί·
Προσμένω τὴ Νεράϊδα,
Ποὺ θὰ φανῇ.

Ἀ! τοῦ γιαλοῦ Νεράϊδα,
Πῶς λαχταρῶ·
Νὰ δῶ νὰ ξεπροβάλλῃς
Ἀπ' τὸ νερό.

Ἡ ὥρα μεσονύχτι
Καὶ θὰ φανῇς—
Τὸ στρογγυλὸ φεγγάρι
Μεσουρανίς.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

«Καὶ τώρα, σὰν στὸ σπίτι σας!» εἶπε ὁ Πίπης, μόλις χάθηκε ἡ βενζινάκατος στὸν ὁρίζοντα...

Ἀλήθεια, ἦταν γιὰ γέλια. Βρισκόμαστε σὲ μιὰν ἄγονη λουρίδα γῆς, ποὺ τὴν τριγύριζαν τὰ πιὸ δυνατὰ ρεύματα τοῦ Μαρμαρᾶ. Κανένας ἄνθρωπος, καμμιὰ κατοικία, καμμιὰ βλάστηση στὴν πετρώδη ἐπιφάνεια. Μονάχα τὰ ἐρείπια τοῦ παλατιοῦ τοῦ Λάυτων ποὺ ἡ ἀριστερὰ πτέρυγά του σωζόταν μισογκρεμισμένη, δίνοντας κάποια ἐντύπωση ζωῆς στὴ θλιμμένη μοναξιά.

Ποιὸς πραγματικὰ εἶχε πρῶτος τὴν ἰδέα ν' ἀφήσουμε τὴν Ἀντιγόνη, τὰ σπιτάκια μας καὶ τὴν ἡσυχία μας γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦμε σ' αὐτὸν τὸν ἐρημότοπο; Ὄχι βέβαια ὁ Ἀντωνάκης, ὁ χοντρός, ποὺ καθόταν μελαγχολικὸς ἐπάνω σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα κι' ἔτρωγε κάτι σπιτίσια κεφτεδάκια, ποὺ τὴν ἐλλειψή τους θὰ τὴν αἰσθανόταν γιὰ κάμποσο καιρό... Οὔτε ὁ Βασιλάκης, ὁ ἀφελὴς Βασιλάκης ποὺ δὲν ἤξερε κἀν τὴν ὕπαρξη τῆς Πλάτης, ἀφοῦ κανένας χάρτης δὲν τὴ σημείωνε. Μὰ κι' αὐτὸς ὁ Πίπης, ποὺ τὰ ἑτοιμόλογα καλαμπούρια του τὸν ἔκαναν περιζήτητο ἀπ' τὶς διάφορες παρέες, δὲν ἦταν καὶ πολὺ ἐνθουσιασμένος μ' αὐτὴ τὴν ἀπομόνωσή μας — τὴν ***καραντίνα***, ὅπως ἔλεγε, — ἔστω καὶ προσωρινή, μονάχα γιὰ δυὸ-τρεῖς βδομάδες. Ὁ Ἀγησίλαος κι' ὁ Ἀλέκος εἶχαν προσληθεῖ ἀργότερα, ὡς ἀπαραίτητοι. Ὁ πρῶτος ἦταν μάγερας πτυχιοῦχος ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ εἴμαστε πρόσκοποι, κι' ὁ δεύτερος ἠλεκτρολόγος. Μὰ δὲν ἦταν κι' ἄλλος ἀπὸ μένα, ποὺ σὰν ἀρχηγὸς τῆς μικρῆς ὁμάδας μὲ τὶς χίλιες-δυὸ εὐθύνες ποὺ εἶχα, θὰ προτιμοῦσα νὰ μοῦ ἔλειπε ἡ μεγαλύτερη.

Τὸ εἴχαμε ἀποφασίσει ἁπλούστατα, ὅλοι μαζί, ἕνα ἀπογεματάκι τοῦ Ἰουλίου, ποὺ θαυμάζαμε τὸμορφο ἡλιοβασίλεμμα ἀπ' τὸν Ἅη-Νικόλα καὶ βλέπαμε τὸν ἥλιο νὰ χάνεται σὰν ἕνα μεγάλο κομμάτι χρυσάφι μὲ τὶς ἀτλαζωτές του ἀναλαμπές, πίσω ἀπ' τὴν Πλάτη, στὸν ὁρίζοντα. Κι' ἐνῷ βυθιζόταν στὰ γαλάζια κύματα, τὸ νησάκι φαινόταν κατακόκκινο, φλογισμένο, σὰν νὰ τὸ κυρίεψε μιὰ καινούργια ζωή ἀπ' τὰ ἐρείπια ποὺ εἶχε καταστρέψει ὁ σεισμὸς τοῦ 1895, περιμέναμε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ προβάλουν ξεχασμένα πρόσωπα τοῦ περασμένου αἰῶνα. Ὡς ἐκεῖ αὐτὲς τὶς βάρκες ποὺ ψαρεύανε στ' ἀνοιχτά, ἡ φαντασία μας μᾶς τὶς ἔδειχνε σὰν τὰ μεγάλα καΐκια μὲ δώδεκα κουπιὰ ποὺ ὁδηγοῦσαν τὴ συνοδεία τοῦ Ἄγγλου πρεσβευτὴ στὸ παλάτι του. Τί μαγεία!

Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει. Σὲ μιὰ βδομάδα μέσα, ναυλώσαμε μιὰ μεγάλη βενζινάκατο καὶ ξεκινήσαμε νωρίς, ἓν' ἀπόγεμα, γιὰ νὰ φτάσουμε στὶς τέσσερις. Εἴμαστε ἐφοδιασμένοι μὲ ὅλα τἀπαραίτητα γιὰ μιὰ τέτια ἐγκατάσταση, ὅπως: ἕνα ναυτικὸ τηλεσκόπιο, ἕνα βαρόμετρο, τέσσερις καραμπίνες, δύο περίστροφα καὶ φυσίγγια· τρεῖς πάνινες διπλωτὲς βαρκοῦλες, πολὺ ἐλαφρές, μιὰ βάρκα στρογγυλὴ γιὰ νὰ ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὴν Ὀξειά, ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ μιὰ τηλεφωνικὴ ἐγκατάσταση, ὅλα τὰ ἐξαρτήματα γιὰ τὸ ψάρεμα, σκηνές, κοντούς, κονσέρβες, γαλέτες, νερό, μπαταρίες, κι' ὅ,τι μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε.

* * *

Τὸ μέρος τῆς ἐγκατάστασης τὸ εἴχαμε συζητήσει ἀπὸ πρίν· ἀφοῦ ξεκουραστήκαμε λοιπὸν κανένα τέταρτο τῆς ὥρας στὴν παραλία, ἀρχίσαμε ν' ἀνεβαίνουμε τὸ μονοπάτι ποὺ ἔβγαινε στὸ παλάτι. Μόλις φτάσαμε ἐκεῖ, φορτωμένοι μὲ τὰ ἐξαρτήματά μας, ἀνάψαμε μιὰ μεγάλη φωτιὰ στὰ ἐρείπια, γιὰ νὰ διώξουμε τὰ διάφορα ἔντομα ποὺ βρίσκουνταν μέσα· ὕστερ' ἀφοῦ διαλύθηκε ὁ καπνός, κατασκηνώσαμε πίσω ἀπὸ ἕνα μισογκρεμισμένο τοῖχο, ποὺ θὰ προφύλαγε τὴν κατασκήνωσή μας ἀπ' τὸ δυνατὸ βοριά,—***μαΐστρο*** ἢ ***τραμουντάνα***,— ποὺ φυσοῦσε κάποτε τὸ ἀπόγεμα.

Τὸ πρωί, μόλις ξυπνήσαμε, κάναμε μιὰ λεπτομερὴ ἐξερεύνηση τοῦ νησιοῦ, κι' ἐγκαταστήσαμε ἕνα φυλάκιο στ' ἀνατολικά, ἀντίκρυ στὴν Ὀξειά, μὲ τέσσερις κοντοὺς καὶ μιὰ σκηνή. Ὁ Ἀλέκος στ' ἀναμεταξὺ τελείωσε μιὰ τηλεφωνικὴ ἐγκατάσταση ποὺ συνέδεε τὴν κατασκήνωσή μας μὲ τὸ φυλάκιο. Κι' ἔτσι δὲν εἴχαμε νὰ φοβηθοῦμε κανένα αἰφνιδιασμὸ ἀπὸ πειρατές (*). Τ' ἀπόγεμα, ὁ Ἀντωνάκης μὲ τὸ Βασιλάκη πῆγαν μὲ τὴ βάρκα στὴν Ὀξειά· ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τους ἦταν νὰ κουβαλήσουν θυμάρια καὶ νὰ κυνηγήσουν. Γύρισαν τὸ βραδάκι μὲ καμμιὰ δεκαριὰ κουνέλια ποὺ μᾶς ἄνοιξαν τὴν ὄρεξη. Εἶχαν δοκιμάσει καὶ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ τῆς Ὀξειᾶς· δὲν ἦταν καθόλου γλυφὸ στὴ γεύση.

Ὁ φρουρὸς στὸ φυλάκιο θ' ἄλλαζε κάθε τρεῖς ὧρες· τὴ νύχτα κοιμηθήκαμε μιὰ χαρὰ κι' εἴδαμε τὰ πιὸ εὐχάριστα ὄνειρα.

Τὴν ἄλλη μέρα,—ἦταν Παρασκευή,— κατασκευάσαμε, στὴ νότια πλευρὰ τοῦ νησιοῦ, ἕνα μικρὸ λιμανάκι, γιὰ νὰ μὴν εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ τραβοῦμε τὴ βάρκα μας στὴ στεριά· κοπιάσαμε ὅλη μέρα, τὸ βράδυ ὅμως μὲ τί ἱκανοποίηση βλέπαμε τὴ βαρκοῦλα μας ἀγκυροβολημένη, νὰ ξεκουράζεται ἥσυχη-ἥσυχη στὴν ἀσφάλεια!

Καὶ τὴ νύχτα, ὕστερ' ἀπ' τὸ δεῖπνο, τυλιγμένοι μέσ' στὶς μπατανίες μας, συζητοῦσαμε ἕνα σωρὸ σχέδια γιὰ τὸ μέλλον. Καθένας εἶχε καὶ μιὰ ἰδέα, ἐξὸν ἀπ' τὸ Βασιλάκη, ποὺ ὅ,τι ἔκαμνε τὸ ἔκαμνε μηχανικὰ κι' ἦταν ὁλωσδιόλου ἀνίδεος, καὶ τοῦ Ἀγησίλαου ποὺ ἦταν ***βάρδια*** στὸ φυλάκιο ἐκείνη τὴν ὥρα.

— Φαντάζομαι, εἶπε ὁ Χοντρὸς πιπιλίζοντας ἀδιάκοπα κάτι καραμέλλες, — γιὰ τὸ βῆχα, ἔλεγε, ἂν καὶ δὲν ἔδηχε ποτέ, — πὼς πρέπει πρῶτα νὰ φροντίσουμε γιὰ τροφή· δὲ λέω, καλὲς καὶ ἅγιες οἱ κονσέρβες, μὰ ἄλλη νοστιμάδα ἔχει τὸ φρέσκο ψάρι μὲ τὰ φύκια, ποὺ μυρίζει θάλασσα, καὶ τὸ στιφάδο ἀπὸ κουνελάκια. Λοιπόν, στὰ ξημερώματα, νὰ ξεκινάμε κάθε μέρα σὲ δυὸ παρέες: ἡ πρώτη θὰ πηγαίνῃ στὴν Ὀξειὰ γιὰ κουνέλια, κ' ἡ δεύτερη θὰ βγαίνῃ στάνοιχτὰ γιὰ ψάρια...

— Ξεχνᾶς, τὸν διέκοψα, πὼς ἔχουμε μονάχα μιὰ βάρκα στὴ διάθεσή μας;

— Καὶ τὶς πάνινες; Μήπως τὶς φέραμε γιὰ φιγούρα σαὐτὴ τὴν ἐρημιά;

— Μὰ αὐτὲς μονάχα στὴν ἀκτοπλοΐα μπορεῖ νὰ μᾶς χρησιμεύσουν. Ποῦ νὰ βαστάξουν σ' αὐτὰ τὰ ρεύματα ποὺ μᾶς ζώνουν ἀπὸ παντού;

— Ἄλλωστε οἱ θάλασσες αὐτὲς κλείνουν τόσους κινδύνους, πρόσθεσε ὁ Ἀλέκος; ποὺ πρέπει νὰ φυλαγθοῦμε πολύ. Διηγοῦνται πὼς μιὰ μέρα, ἕνας ψαρᾶς, ψαρεύοντας συναγρίδα στ' ἀνοιχτὰ τῆς Πρώτης, εἶδε ἄξαφνα ἕναν πελώριο μαῦρο ὄγκο νὰ σκεπάζῃ τὴ θάλασσα, λίγα μέτρα κάτω ἀπ' τὴ βάρκα του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΙΑΙΡΟΓΛΟΥΣ

(*) Βλέπε: «Μιὰ περιπέτεια στὴν Ὀξειά», τοῦ ἰδιου συγγραφέα, στὴν περσινὴ «Διάπλασι».

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΑΣΚΑΛΑ

Στὴν πρώτη μου δασκάλα.

Βουβὴ κάθεται καὶ μόνη
σὲ ψηλὸ σκαμνί,
στὸ ξυλένιο της μπαλκόνι,
ἡ Ἀννή.

Βήχει πίσω ἀπ' τὸ μαντήλι
κι' ἀπὸ τὴ γωνιὰ
καρτερεῖ σὰν κάθε δείλι
τὰ παιδιά.

Νά! προβάλλουν ταῖρι-ταῖρι
κι' ὅλα εὐθὺς κοιτοῦν
τὴν Ἀννὴ καὶ μὲ τὸ χέρι
χαιρετοῦν.

Κι' ἀνεβαίνοντας τὴ σκάλα
μὲ χαρὰ τρελλή,
στὴ χλωμὴ φέρνουν δασκάλα
τὸ φιλί.

Ἡ ματιά της ζωηρεύει
σὰν γλυκὰ μιλᾷ
καὶ γελώντας συμβουλεύει
καὶ φιλᾷ.

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΚΑΘΕ φορὰ ποὺ λαβαίνει κανένα γραμματάκι μηχανογραφημένο, ἡ Διάπλασις ἀπαντᾷ ὅτι θὰ τὸ προτιμοῦσε «μὲ τὴν πέννα». Προχτὲς ἀκόμα εἶδα μιὰ τέτοια ἀπάντησή της στὴν Ἀλληλογραφία. Ἡ Διάπλασις δὲν χωνεύει τὴ γραφομηχανὴ ὅταν τὴ χρησιμοποιοῦν παιδιά της γιὰ νὰ τῆς γράφουν.

Καὶ ἔχει τόσο δίκιο ἡ Διάπλασις! Γιατί αὐτὸ εἶναι μιὰ κατάχρηση καὶ μιὰ ὑπερβασία. Ἡ γραφομηχανή, ἀγαπητοί μου, δὲν ἐφευρέθηκε γιὰ νὰ γράφουν μ' αὐτὴ τὰ παιδιὰ στὴ μητέρα τους. Δὲν εἶναι γιὰ μιὰ τρυφερή, αἰσθηματική, στοργική, φιλική ἀλληλογραφία. Ἐφευρέθηκε γιὰ τὸ «γραφεῖο» τὸ ἰδιωτικὸ ἢ τὸ ἐπίσημο. Γιὰ νἀλληλογραφοῦν μεταξύ τους οἱ κ. κ. ἔμποροι, οἱ τραπεζῖτες, οἱ παραγγελιοδόχοι, οἱ ἑταιρεῖες, οἱ ἀρχὲς κι' οἱ ὑπηρεσίες τοῦ Κράτους, ἢ οἱ ἰδιῶτες ὅταν ἀπευθύνονται σ' ἀρχές, (ἀναφορές, αἰτήσεις, ὑπομνήματα κτλ.) Κι' ἀκόμα,—τὸ κυριότερο ἴσως, — ἡ γραφομηχανὴ εἶναι γι' ἀντίγραφα ἐγγράφων, συγγραμμάτων, θεατρικῶν ἔργων καὶ καθεξῆς. Ἀντικαθιστᾶ τὸν τύπο, — ὅπου τοὐλάχιστο χρειάζονται λίγα ἀντίτυπα, — κι' εἶναι μιὰ μεγάλη εὐκολία τὸ καθαρό, τὸ εὐανάγνωστο γράψιμό της, κι' ἀκόμα μιὰ μεγάλη οἰκονομία χρόνου ὅταν ἡ γραφομηχανὴ εἶναι καὶ «πολυγράφος», ὅταν μ' ἕνα «πάτημα» μπορεῖ νὰ βγάζῃ τρία, τέσσερα, πέντε ἀντίτυπα, ὅσα χρειάζονται.

Τελευταῖα, ἤμουν κριτὴς σ' ἕνα διαγωνισμὸ μυθιστορήματος, (τοῦ Οἴκου Ζηκάκη.) Εἶχαν ὑποβληθεῖ εἴκοσι σχεδὸν μεγάλα μυθιστορήματα ποὺ χρωστοῦσα νὰ τὰ διαβάσω ὅλα. Ἄλλα ἦταν γραμμένα μὲ τὴν πέννα, ἄλλα μὲ γραφομηχανή, Καὶ θυμοῦμαι τὴν ἀνακούφιση ποὺ αἰσθανόμουν, ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα δυσανάγνωστο, ἄτακτο χειρόγραφο ποὺ μοῦ ἔδγαζε τὰ μάτια, ἔπαιρνα ἕνα καθαρό, τακτικό, ξεκούραστο μηχανογραφημένο. Ἦταν νὰ μὴν εὐλογῶ τὸν ἐφευρέτη; ἦταν νὰ μὴ λέω πῶς γιὰ τοὺς κακόμοιρους τοὺς κριτὲς τέτοιων διαγωνισμῶν, ἡ ἐφεύρεση εἶναι εὐεργεσία, σωτηρία; Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς παραστήσω τί παθαίνω, ὅταν λαβαίνω ἕν' ἀγαπητό, συγγενικό, φιλικό, φιλολογικὸ ἀκόμα γράμμα, μὲ γραφομηχανή! Μοῦ φαίνεται,—πῶς νὰ τὸ πῶ; — πὼς ὁ συγγενής μου, ὁ φίλος μου, ὁ συνάδελφός μου, μοῦ μιλεῖ μασκαρεμένος· ἢ πῶς ἀλλάζει τὴ φωνή του, μ' ἕνα παράξενο μηχάνημα στὸ στόμα, καὶ τὴν κάνει δυνατότερη βέβαια καὶ καθαρότερη, ἀλλὰ παραλλαγμένη, ἀγνώριστη, μονότονη, ἐπίσημη καὶ ψυχρή.

Ὤ, μὰ διαφέρει τόσο πολὺ ἕνα γράμμα γραμμένο μὲ τὴν πέννα ἀπὸ ἕν' ἄλλο γραμμένο μὲ μηχανή! Τὸ πρῶτο λέει ἀσυγκρίτως περισσότερ' ἀπὸ τὸ δεύτερο. Μιλεῖ ἀπ' εὐθείας στὴν ψυχή, στὴν καρδιά. Ὅσο δυσανάγνωστο κι' ἂν εἶναι, δείχνει πιὸ καθαρὰ τὴν ἰδέα, τὴ σκέψη καὶ τὸ αἴσθημα ἐκείνου ποὺ γράφει. Δείχνει ἀκόμα τὸ χαρακτῆρα του, τὴν ἰδιοσυγκρασία του, τὴ διάθεσή του, τὴν ψυχή του. Μήπως τὸ γράψιμο τοῦ κάθε ἀνθρώπου δὲν εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς του; Διαβάζει κανεὶς λιγάκι καὶ σὰν «γραφολόγος» ὅταν διαβάζῃ ἕνα γράμμα γραμμένο μὲ τὴν πέννα. Κάθε λέξη σ' αὐτὸ ἔχει τὴ μορφή της, τὴ φυσιογνωμία της, κι' ὅλες μαζί, καθὼς εἶναι ἀραδιασμένες στὸ χαρτί, ἀποτελοῦν ἕνα σύνολο μὲ δική του μορφή, μὲ δική του φυσιογνωμία.

Ὅλα τὰ γράμματα ποὺ εἶναι γραμμένα μὲ μηχανή, σοῦ φαίνεται πὼς εἶναι ὅμοια, πὼς τᾶγραψε ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, ἀλλὰ σὲ κάθε γράμμα γραμμένο μὲ τὴν πέννα, βλέπεις κι' ἕναν ἄνθρωπο χωριστό. Καὶ πόσα συμπεράσματα μπορεῖς νὰ βγάζῃς ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ ὀνόμασα παραπάνω «φυσιογνωμία τῶν λέξεων», πόσα νὰ βλέπῃς, νὰ μαντέψῃς, νὰ μαθαίνῃς, ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ εἶναι γραμμένη κάθε λέξη, ἀπὸ τὸν τονισμό της, ἀπὸ τὸν ὑπογραμμισμό της, ἀπ' ὅλα της! Τελοσπάντων «σοῦ μιλᾷ» ἐκεῖνος ποὺ σοῦ γράφει μὲ τὴν πέννα. Μὰ ἐκεῖνος ποὺ σοῦ γράφει μὲ μηχανή, λὲς καὶ σοῦ ἀπαγγέλλει κάτι ποὺ τὸμαθε ἀπέξω.

Γι' αὐτὸ ἔχουν καὶ τόση ἀξία, τόση σημασία τὰ «αὐτόγραφα» ποὺ κινδυνεύουν νὰ χαθοῦν μὲ τὴν ἐξάπλωση τῆς γραφομηχανῆς... Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, εἶχα πυκνὴ ἀλληλογραφία μ' ἕνα πολὺ ἐπίσημο, σεβαστὸ κι' ἀγαπητό μου πρόσωπο, μὲ τὸν βασιλεύοντα Δούκα τοῦ Σὰξ-Μαϊνίγγεν Βερνάρδο. Μετὰ τὸν πόλεμο, ὅταν ἔχασε πιὰ τὸ θρόνο του, ξαναθυμήθηκε τὶς ἀγαπημένες του φιλολογικὲς ἀσχολίες καί, δεινὸς ἀπ' τὰ νειάτα του νεοελληνιστής, μοῦ ἔγραψε ζητώντας τὴν ἄδεια νὰ μεταφράσῃ γερμανικὰ κάποιο μου μυθιστόρημα. Τοῦ ἔγραψα γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω, μοῦ ξανάγραψε γιὰ νὰ μ' ἐρωτήσῃ μερικὰ σχετικά, τοῦ ξανάγραψα γιὰ νὰ τὸν πληροφορήσω. Ἔτσι ἄνοιξε αὐτὴ ἡ ἀλληλογραφία, ποὺ ἐξακολούθησε. Ὁ ἡγεμόνας κι' ὁ συγγραφέας, — ὅπως συμβαίνει συχνά, —ἔγειναν φίλοι.

Ἀργότερα, ὁ Βερνάρδος τοῦ Σὰξ Μαϊνίγγεν, ὁ γαμπρὸς τοῦ Κάϊζερ, μοῦ ἔγραφε οἰκειότατα, φιλολογικά, κοσμικά, οἰκογενειακὰ κι' ἀτομικά του. Σὲ χαριτωμένα πολυσέλιδα γράμματα, — στὴν καθαρεύουσα ὅμως, γιατὶ τὴ δημοτική μας δὲν ἤξερε καὶ νὰ τὴ γράφῃ,—μοῦ μιλοῦσε γιὰ τὶς ἐνέργειες ποὺ ἔκανε νὰ τυπώσῃ ἐκεῖ τὴ μετάφρασή του, γιὰ τὶς ἐλπίδες ἢ τὶς ἀπογοητεύσεις ποὺ εἶχε ἀπ' αὐτό, γιὰ τὰ ταξίδια του, τὶς ἐπισκέψεις του, τὶς ἀρρώστειες του, τὰ διαβάσματά του, τὶς ἀσχολίες του, τὰ οἰκονομικά του, τἄλογά του, τὰ χτήματά του, τὴ ζωή του. Ἐντυπώσεις, σκέψεις, κρίσεις γιὰ τὸ κάθε τι ποὺ συνέβαινε τότε στὸν κόσμο ἢ σ' αὐτόν. Κάποτε μοῦ ἔστειλε καὶ τὴ φωτογραφία του μὲ τὴν ὑπογραφή του ἀπὸ κάτω ἑλληνικά, ποὺ τὴν ἔχω κρεμασμένη, μαζὶ μὲ λίγες ἄλλες, στὸ γραφεῖο μου.

Μιὰ μέρα, μὲ μεγάλη του λύπη, μοῦ ἐδήλωσε πὼς δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ μοῦ γράφῃ. Ἦταν τότε ποὺ τὰ ταχυδρομικὰ ἑνὸς γράμματος γιὰ τὸ Ἐξωτερικό, στὴ Γερμανία, ἐστοίχιζαν δὲν ξέρω πόσα... ἑκατομμύρια μάρκα. Κι' ὁ καϊμένος ὁ δούκας, ὁ ἔκπτωτος, δὲν ἦταν πιὰ τόσο... ἑκατομμυριοῦχος ὥστε νἀλληλογραφῇ μὲ τὸ Ἐξωτερικό! Ἔτσι σταμάτησε ἡ ὡραία μας ἀλληλογραφία. Ἔχω ὅμως φυλαγμένα καμμιὰ τριανταριὰ γράμματα τοῦ δούκα Βερνάρδου, ποὺ μοῦ προξένησαν τοτε τὴ μεγαλύτερη εὐχαρίστηση κι' ἀκόμα μοῦ προξενοῦν ὅταν τὰ θυμοῦμαι, ἤ, σκαλίζοντας τὰ χαρτιά μου, ξαναδιαβάζω πότε τόνα καὶ πότε τἄλλο. Τί ὄμορφα πράγματα ποὺ μοῦ ἔγραφε ὁ φίλος μου! Καὶ τί ὡραία, ἡγεμονικὴ κι' ἀνθρώπινη ψυχὴ ξεφανερώνεται σ' αὐτὲς τὶς ἰδιωτικὲς σελίδες!

Ἔ, λοιπόν, ἡ ὡραία αὐτὴ ψυχὴ δὲν μοῦ ξεφανερώνεται καὶ μ' ὅλη ἐκείνη τὴν καθαρότητα ποὺ θὰ εἶχε γιὰ μένα, ἂν τὰ γράμματα αὐτὰ ἦταν αὐτόγραφα. Κάτι λείπει, κάτι κρύβεται: Ὁ δούκας Βερνάρδος μοῦ ἔγραφε μὲ τὴ γραφομηχανή του. Μόνο τὴν ὑπογραφή του ἔβαζε μὲ τὴν πέννα καί, κάπου-κάπου, πρόσθετε καμμιὰ λέξη ποὺ ξεχνοῦσε. Τί κρίμα! Καὶ γι' αὐτὴ τὴν ἀλληλογραφία, πόσο θὰ ἤθελα νὰ μὴν εἶχε ἐφευρεθεῖ ἡ γραφομηχανή! —Τὸ ἴδιο λέει καὶ ἡ Διάπλασις ὅταν λαβαίνῃ γράμμα παιδιοῦ της μὲ τὸ τυπικό, τυποιόμορφο, τὸ ἀγέκφραστο, τὸ ψυχρὸ γράψιμο τῆς μηχανῆς. Κάτι λείπει, κάτι κρύβεται...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΧΡΟΝΟΣ

Τρεῖς μῆνες εἶναι ἡ Ἄνοιξη
Καὶ τρεῖς τὸ Καλοκαίρι,
Τρεῖς μῆνες τὸ Χινόπωρο
Καὶ τρεῖς βαρὺς Χειμώνας.

(Δοῖκο)

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

— Καὶ πῶς θὰ τὸν λένε «Ναντά»; ἔκαμε μὲ σαρκασμὸ ἡ Ζεναΐδα.

(Γιατὶ τὄνομα *Ναντὰς* ἦταν παρατσούκλι. Ἔλεγαν ἔτσι τὸν Σαρλό, γιατὶ τοῦ ἄρεσε νὰ πηγαίνῃ νὰ γλεντᾷ στὴ Νάντη. Σὰ νἄλεγαν ὁ «πρωτευουσιάνος», ὁ «γλεντζές»...)

— Μὴ σκοτίζεσαι, ξαδέρφη, γιατὶ δὲν θὰ πάω στὸ Γκαρινύ, τῆς ἀποκρίθηκε καθαρά. Ἂν δὲν μὲ θέλουν πιὰ ἐδῶ, ἄς μὲ πάψουν. Δὲν ἔχουν ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ μὲ στείλουν στὴν ἐξορία τοῦ Ἀδάμ!..

—Ἔχει δίκιο! φώναξε ὁ Δαμπασέντρ. Μὲ τί δικαίωμα;..

Ἡ συζήτηση ἐξακολούθησε. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τραγουδιστή, ποὺ εἶχε τὰ ἴδια μυαλὰ μὲ τὸν ἀνεψιό του, ὅλοι ἦταν τῆς γνώμης πὼς ὁ Ναντὰς ἔπρεπε νὰ φύγῃ. Κι' ἡ γλυκειὰ Κλαρίσση ἀκόμα, ἡ ἀγαθή, ἂν καὶ τὸν λυπόταν κατάκαρδα γιὰ τὴν «ἐξορία», εἶπε στὸ τέλος πὼς ἦταν γιὰ καλό του κι' εἶχε χρέος νὰ ὑποκύψῃ.

— Πολὺ καλά! ἔκαμε τότε ὁ Ναντάς. Ἀφοῦ μὲ διώχνετε ὅλοι, θὰ φύγω. Μάλιστα! Σὲ ὀκτὼ ἡμέρες θὰ εἶμαι στὸ Γκαρινύ. Φτάνει τώρα, ἄλλη κουβέντα!

Ἦταν πολὺ δυσαρεστημένος. Εἶχε πεισματωθεῖ σὰ μικρὸ παιδί. Καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι.

Εἶχε σκοτεινιάσει, ἔφεραν φῶς. Τὰ γειτονικὰ περβόλια φωτίσθηκαν κι' αὐτὰ κι' ἄκουγες ὁλόγυρα ὁμιλίες, γέλια καὶ κρότους πιατικῶν.

Ὁ Δαμπασέντρ, μέσ' στὴ γενικὴ σπενοχώρια, μιλοῦσε τώρα μὲ στόμφο γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ἐργάτη, τὸ μέλλον τοῦ λαοῦ, τὴν τυραννία τοῦ κεφαλαίου. Ἔκαν' ἐντύπωση καὶ μερικοὶ ἐργάτες ποὺ πῆγαν στοῦ Ρουντὶκ νὰ περάσουν τὴ βραδιὰ μὲ τὸν παλιό τους συνάδελφο, ἄκουγαν ἐκστατικοὶ τὶς θεωρίες του.

Οἱ ἐργάτες αὐτοί, ποὺ καθὼς ἔμπαιναν, ὁ ἀρχιεργάτης τοὺς κάθιζε στὸ τραπέζι καὶ τοὺς κερνοῦσε, ἦταν κοντυμένοι, λερωμένοι, εἶχαν τρόπους χοντρούς, σκούπιζαν τὸ στόμα τους μὲ τὸ μανίκι τους, κάπνιζαν πίπες, μιλοῦσαν βάναυσα, ἀνοιχτά, καὶ μεταχειριζόνταν μεταξύ τους μιὰ περίεργη, ἀκατάληπτη γλῶσσα. Ἄξαφνα τὴ μηχανὴ τὴν ἔλεγαν «κυρὰ-κοκόνα», τὸν ἀρχιεργάτη «τσαλαπετεινὸ» καὶ τὸν ἀρχάριο «ἀτζαμίκο». Ὁ Τζὰκ τοὺς ἔβλεπε, τοὺς ἄκουγε καὶ συλλογιζόταν:

—Ἔτσι θὰ καταντήσω κι' ἐγώ;

Ὁ Ρουντὶκ τὸν παρουσίασε στὸν ἀρχιεργάτη τοῦ σιδηρουργείου, κάποιον Λεμπεσκάμ, ποὺ τὸ παιδί θὰ τὸν εἶχε προϊστάμενο. Ἦταν ἕνας μαλλιαρὸς γίγαντας, μὲ γένεια ὣς τὰ μάτια, ποὺ ξύνισε τὰ μούτρα τοῦ καθὼς εἶδε τὸ μαθητή του ντυμένο «σὰν κύριο» κι' ἀδύνατο, λεπτὸ «σὰν κυρία».

— Εἶναι ἀπὸ τὸ ταξίδι, εἶπε ὁ Ρουντίκ, ἀπὸ τὴν κούραση. Ὅσο γιὰ τὴ φορεσιά...

Καὶ γυρίζοντας στὴ γυναίκα του:

—Κλαρίσση, ἐξακολούθησε, θὰ ἑτοίμασες βέβαια μιὰ μπλούζα κι' ἕνα παντελόνι γιὰ τὸ μαθητή. Καί, ποῦ εἶσαι; Πάρτε τον τώρα νὰ τὸν ἀνεβάσετε στὴν κάμαρά του. Νυστάζει τὸ κακόμοιρο κι' αὔριο πρέπει νὰ σηκωθῇ στὶς πέντε. Ἀκοῦς, μικρέ; Στὶς πέντε ἀκριβῶς θἀρθῶ νὰ σὲ ξυπνήσω.

— Μάλιστα, κ. Ρουντίκ.

— Στὴν ὑγειά σου, γέρο-Τζάκ! στὴν ὑγειὰ τοῦ ἐργάτη! φώναξε ὁ Δαμπασὲντρ ἀδειάζοντας τὸ ποτήρι του.

«Νά με! αὐτὸς εἶμ' ἐγώ!»
(Σελ. 297, στ. γ.)

Κι' ἐνῷ ὁ τραγουδιστὴς ξανάρχιζε τὶς σοσιαλιστικὲς «παρλαπίπες» του, ὁ Τζὰκ μὲ τὶς δυὸ γυναῖκες μπῆκε στὸ σπίτι.

***

Δὲν ἦταν μεγάλο. Τὸ ἰσόγειο εἶχε δυὸ κάμαρες, ποὺ τὴ μιὰ τὴν ἔλεγαν σάλα, γιατ' εἶχε δυὸ-τρεῖς πολυθρόνες καὶ μερικὰ κοχύλια ἀπάνω στὸ τζάκι. Ὁ ἴδιος ρυθμὸς καὶ στὸ ἀνώι· τοῖχοι ἀσβεστόχριστοι, πατώματα γυμνὰ καὶ μεγάλα κρεββάτια μὲ χρωματιστὲς κουγουπιέρες. Στὴν κάμαρα τῆς Ζεναΐδας τὸ κρεββάτι ἦταν σὰν ἕνα μεγάλο ἁρμάρι χωστὸ στὸν τοῖχο. Μιὰ ντουλάπα ἀπὸ σκαλιστὸ ξύλο μὲ σιδερένια δεσίματα, ἱερὰ εἰκονίσματα καὶ διάφορα κομπολόγια, κρεμασμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, συμπλήρωναν τὴν ἐπίπλωση καὶ τὴ διακόσμηση. Σὲ μιὰν ἄκρη, ἕνα παράθυρο μὲ μεγάλα λουλούδια ἔκρυβε τὴ σκαλίτσα τῆς σοφίτας.

— Ἐδῶ κοιμᾶμαι ἐγώ, εἶπε ἡ Ζεναΐδα. Ἐσύ, ἀγόρι μου, θάσαι ἀπάνω. Θὰ σ' ἔχω, ποὺ λένε, στὸ κεφάλι μου. Ἀλλὰ μὴ σὲ νοιάζει γι' αὐτό. Μπορεῖς νὰ περπατᾷς καὶ νὰ χορεύῃς ἀκόμα: Κοιμᾶμαι βαριά.

Τοῦ ἄναψαν ἕνα μεγάλο φανάρι, τὸ πῆρε, καλονύχτησε κι' ἀνέβηκε στὴν καμαρούλα του, ἐκεῖ ψηλά. Ὁ ἥλιος τὴν ἔδερνε τόσο πολύ, ὥστε καὶ τὴ νύχτα ἀκόμα οἱ τοῖχοι της ἦταν ζεστοί. Ἕνα παραθυράκι τόσο μικρό, ποὺ σ' ἔκανε νὰ παθῇς περισσότερο τὸν ἀέρα, ἀνοιγόταν στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τὴ στέγη. Τὸ «ὑπνωτήριο» τοῦ Γυμνασίου Μορονβὰλ εἶχε συνηθισμένο τὸ γέρο-Τζὰκ σὲ τέτοιες ἀθλιότητες· ἀλλὰ ἐκεῖ τοὐλάχιστο τὶς ὑπέφερε μαζὶ μὲ ἄλλους, ἐνῷ ἐδῶ δὲν εἶχε οὔτε Μαντού, —κακόμοιρε Μαντού! — οὔτε κανένα. Ἦταν ἡ μοναξιὰ μιᾶς σοφίτας ποὺ δὲν βλέπει παρὰ οὐρανό, χαμένη μέσα στὸ γαλάζιο σὰ βαρκούλα σ' ἀνοιχτὴ θάλασσα...

Τὸ παιδὶ ἔβλεπε τὸ χαμηλό, γυρτὸ ταβάνι της, ὅπου εἶχε χτυπήσει μπαίνοντας τὸ κεφάλι του· ἔβλεπε μιὰ ζωγραφιὰ καρφωμένη στὸν τοῖχο μὲ τέσσερις καρφίτσες· ἔβλεπε ἀκόμα τὴν αὐρινή του φορεσιά, ποὺ τοῦ τὴν εἶχαν ἁπλώσει στὸ κρεββάτι του: ἕνα πλατὺ πανταλόνι ἀπὸ μπλὲ χοντρόπανο, καὶ μιὰ μπλούζα ποὺ τὰ μανίκια στοὺς ὤμους ἦταν ραμμένα μὲ πρόσθετες πυκνές, χοντρὲς βελονιές, γιὰ νἀντέχουν καὶ στὰ πιὸ ἀπότομα κινήματα τῶν χεριῶν. Κι' ἡ φορεσιὰ αὐτή, καθὼς ἦταν ριγμένη ἀπάνω στὸ κρεββάτι, ἔμοιαζε μὲ ἄνθρωπο ποὺ εἶχε πέσει ἐκεῖ κατακουρασμένος κι' ἀποκοιμήθηκε χωρὶς νὰ γδυθῇ.

Ὁ Τζὰκ συλλογίσθηκε: «Νά με! αὐτὸς εἶμ' ἐγώ!» Καὶ καθὼς κοιταζόταν ἔτσι θλιβερά, ἀπ' τὸ περβολάκι ἀνέβαινε ὁ ἀλαλητὸς τῶν ἀντρῶν ποὺ ἔπινναν ἀκόμα καὶ συζητοῦσαν, κι' ἀπὸ τὴν κάμαρα τὴν ἀπὸ κάτω οἱ ὁμιλίες τῶν δυὸ γυναικῶν. Ἡ φωνὴ τῆς Ζεναΐδας ἦταν χοντρή, βαθειὰ σὰν ἀντρίκια· ἀπεναντίας, ἡ φωνὴ τῆς Κλαρίσσης, λεπτή, γλυκειά, τοῦ θύμιζε τὴ μητέρα του...

Σὲ λίγο, κάτω ἀπ' τὴν κλιματαριά, ὁ Δαμπασὲντρ ἄρχισε νὰ τραγουδῇ μιὰ ρομάντσα ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἄρεσαν στοὺς ἐργάτες. Ὕστερ' ἀπὸ κάθε στροφὴ ποὺ τὴν ἔλεγε μόνος του, ὅλοι μαζὶ ἔλεγαν τὴν ἐπῳδό. Ἀλλὰ ὁ Τζὰκ δὲ συλλογιζόταν πιὰ παρὰ τὴ μητέρα του.

Τὴ συλλογιζόταν καθὼς ἔβλεπε τὸν οὐρανὸ γεμάτον ἄστρα, —μύρια στίγματα χρυσὰ στὸ βαθυγάλαζο τετραγωνάκι τοῦ παραθυριοῦ του.

Ἡ θύμησή της μητέρας του τὸν ἐνθάρρυνε, τὸν ἐγκαρδίωνε, τὸν βαστοῦσε. Γι' αὐτήν, μόνο γι' αὐτήν, ἦταν ἕτοιμος νὰ ὑποφέρῃ, νἀψηφήσῃ τὰ πάντα!

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

("Ἴδε «Διάπλ». 1924, φύλλ. 35)

Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτός, καθὼς βλέπετε, προκηρύχθηκε τὸ 1924. Ἀπὸ τότε οἱ μικροί μας ποιηταὶ μεγάλωσαν κατὰ δύο χρόνια. Καὶ δύο χρόνια εἶναι κάτι τι στὴν παιδικὴ καὶ τὴν ἐφηβικὴ ἡλικία. Πόσοι ἀπ' αὐτούς, στοχάζομαι, δὲν θὰ ἀναγνωρίζουν τὸ *παλιό* τους ποίημα, ποὺ σήμερα βέβαια θὰ τὸ ἔγραφαν καλύτερα! Μερικοὶ μάλιστα τὸ ἔχουν δείξει μὲ κατοπινὰ τους ποιήματα στὴ Σελίδα Συνεργασίας. Ἐ, αὐτὸ πρέπει νὰ τὸχουμε ἐπ' ὄψει μας: τὰ ποιήματα ποὺ κρίνονται σήμερα εἶναι γραμμένα ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια.

Κι' ὅμως, παρατηρῶ μὲ χαρά μου, τὰ περισσότερα εἶναι καλά. Ναί, καὶ στὶς δυὸ Τάξεις οἱ ὁλως-διόλου ἀδόκιμοι, οἱ πολὺ ὀρχάριοι, οἱ ἀτεχνοι, οἱ ἄρρυθμοι, οἱ ἀστιχούργητοι, — κατὰ τὸ ἀγεωμέτρητοι, — εἶναι λίγοι. Καὶ πάλι, ἀνάμεσα σ' αὐτούς, κι' ἔμπνευση ὑπάρχει ἐδῶ κι' ἐκεῖ, καὶ πρωτοτυπία, πράγματα ποὺ καμμιὰ φορὰ δὲν τὰ βρίσκει κανεὶς οὔτε στοὺς πιὸ τεχνίτες τοῦ στίχου. Στὴ Μεγάλη Τάξη μάλιστα, (ἀπὸ 15 χρονῶν κι' ἀπάνω,) δὲν θἄξερα σὲ ποιὸν νὰ πρωτοδώσω τὸ Βραβεῖο, ἂν δὲν ἦταν—εὐτυχῶς! — ὁ *Φίδρης Λεβάντης*, ὁκκιμος ἀπὸ τότε ποιητής, ποὺ ἡ «Ἑσπέρα» του εἶναι ἀναντίρρητα ὡραιότερη ἀπ' ὅλες. Ἔχει ὁμορφιά, χάρη, πρωτοτυπία καί, προπάντων, μιὰ τεχνικότατη στιχουργία μὲ θαυμάσιες ὁμοιοκαταληξίες, ἀληθινὰ εὑρήματα, ὅπως *τοὐλικρυφτάβελι, λόφος-φεγγαρόφως*.

Κατόπιν ἔρχονται τὰ ὡραιότατα σονέτα τῆς *Ἰδεολάτριδος* καὶ τῆς *Νέλλης Βελιανῆ*, (τεχνικότερο τὸπρῶτο, γιατὶ στὸ δεύτερο τὰ δυὸ τετράστιχα δὲν ἔχουν τὶς ἴδιες ὁμοιοκαταληξίες κι' ἄκομα παρατηροῦνται καὶ μερικὲς ἄλλες ἀνωμαλίες) τὰ αἰσθαντικὰ καὶ σχεδὸν ἰσοδύναμα ποιήματα τοῦ *Πουλιοῦ τῆς Καταιγίδος* καὶ τοῦ *Κώστα Ὀρθρινοῦ*, τὸ ζωγραφικότατο τοῦ *Μήτσου Τσιρογιάννη*, καὶ καθε ἧς. Αὐτὰ ὅλα θὰ τὰ διαβάσετε.

Φυσικά, γιὰ κεῖνα ποὺ δὲν θὰ δημοσιεύσω καὶ προπάντων γιὰ κεῖνα ποὺ δὲν θὰ βραβεύσω, οὔτε θὰ ἐπαινέσω, θἄπαρετε νὰ μιλήσω ἐδῶ ἐκτενέστερα, νὰ δεῖξω τὰ λάθη τους, ἢ καὶ τὶς ὁμορφιές ποὺ ἔχουν τυχὸν ἐδῶ κι' ἐκεῖ (ἔ, καμμιὰ φορα, ἕνας ὅμορφος στίχος ξαφνιάζει μέσα στὸ πιὸ ἄτεχνο ποίημα...) Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν διαθέτω τὶς στῆλες ποὺ θὰ ἐχρειάζοντο γιὰ τόσα ποιήματα. Καὶ θὰ περιορισθῶ σὲ μερικὰ ἀποσπάσματα, ποὺ δὲν πρέπει νὰ πᾶνε χαμένα.

Τὸ ποίημα τῆς *Λίας Κάρλη* εἶναι σὲ τόνο ὕμνου καὶ τελειώνει ἔτσι:

Μ' ἕνα τραγούδι μου δειλὸ
Ποὺ σβύνεται στὸν αἰθέρα,
Σὲ χαιρετῶ, ὦ μάγισσα
Πανόμορφη μου Ἑσπέρα!

Τὸ ποίημα τῆς *Μύρτως* εἶναι μᾶλλον περιγραφικό. Στὸ τέλος μόνο γίνεται χαιρετισμός. Αὐτὰ τὰ δυὸ τετράστιχα τὸ δείχνουν:

Νὰ κι' ὁ ζευγὰς ἀπ' τὸ χωράφι του,
Μιᾶς μέρας κάματο ξεχνᾶ,
Χαρούμενος καθὼς γυρνᾶ
Στὸ φτωχικό πού τὸν καλεῖ.

Ἑσπέρα! ἡμέρας φωτοστέφανο,
Ὥρα σπερνοῦ καὶ προσευχῆς,
Σὰν ἀναγάλλιασμα ψυχῆς
Ὁ ἐρχομός σου προκαλεῖ!

Στὴ Μικρὴ Τάξη, ὅπου τὰ ποιήματα εἶναι πιὸ ἄτεχνα ἀλλὰ καὶ πιὸ παιδικὰ βέβαια, πιὸ φαιδρά, πιὸ αἰσιόδοξα, ξεχωριστὸ εἶναι τὸ ποίημα τοῦ *Φλόαρου Σπίνου*. Τὰ μέτρα ἀλλάζουν, κάθε τετράστιχο νομίζεις πὼς εἶναι ἀπὸ ἄλλο ποίημα. Ἀλλὰ τί πρωτοτυπία καὶ χάρη ποὺ ἔχουν μερικά! Π. χ.

Ὁ ἥλιος πάει νὰ κοιμηθῆ
Σὲ φωτεινὰ παλάτια,
Χρυσὴ νὰ δώσῃ πάει κριθὴ
Στὰ φτερωτά του τάτια.

Κι' ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ *Γαλαξία* μερικὰ ὄμορφα στιχάκια:

Ἔφυγε ἡ μέρα
Ἤρθε ἡ ἑσπέρα
Ὅλο γαλήνη,
Ὅλο δροσιά...
Πίσω ἀπ' τὸ λόφο
Βγαίν' ἡ σελήνη,
Τὸ φῶς της χύνει
Τὸ ἴλαρό.

Ὅσο γιὰ τὸ ποίημα τοῦ *Ἰπποτου τῆς Ὀμίχλης*, τὸ βραβεύω γιατ' εἶναι νόσιμο, μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς εἶναι μίμηση κανενὸς ἀπ' αὐτὰ ποὺ βάζουν στ' Ἀναγνωσματάρια. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σταματήσω. Ὁ νίνακας τῶν Ἀποτελεσμάτων σᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὰ ἐπίλοιπα. Ἄλλωστε ἀπὸ τὰ ποιήματα ποὺ βραβεύω ἢ ἐπαινῶ θὰ δημοσιεύσω πολλὰ στὴ Σελίδα Συνεργασίας.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἄνω, καθὼς καὶ οἱ μὴ σημειώσαντες ἡλικίαν.)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φίδρης Λεβάντης* [25Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἰδεολάτρις* [23Ε].— *Νέλλη Βελιανῆ* [22Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Πουλὶ τῆς Καταιγίδος* [20Ε].—*Κώστας Ὀρθρινὸς* [19Ε].— *Μήτσος Τσιρογιάννης* [18Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [15Ε] εἰς ἕκαστον*: Γιάννης Τσουνκνιδῆς, Δόμνα Η. Λώρου, Κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου, Αἴας, Φαληρικὴ Αὔρα, Μάγισσα, Χρυσομαλλούσα τῶν Σφακιῶν, Λία Κάρλη, Μύρτω, Κυκλαμιά, Φαιδρὰ Μελαγχολία.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: *ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον*: Μίμης Μπιζίνης, Φλόγα τῆς Ἐλευθερίας, Φουτουριστής, Αὔρα τοῦ Ἀπριλίου, Πανταχοῦ Παρών, Καλλιόπη Κορδοπάτη, Ὄνειρο τῆς Κύπρου, Γ. Τσαρίδης.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον*: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Θάλασσα, Λεωνίδας Παπασιώτης, Κυριώτικο Ἀγκάθι.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, *ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον*: Γεώργιος Ν. Τρουλινός, Πρίγκηψ Ἰνδός, Ἄπτερος Νίκη, Εὐστράτιος Παξινός, Ἡρακλῆς Κρονδηρόπουλος, Γιάννης Κτενᾶς.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Βάσσος Γ. Καλλιπολίτης*, [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἱππότης τῆς Ὀμίχλης*, [18Ε] — *Φλόαρος Σπίνος*, [16Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σμύρνη* [15Ε]. *Φθινοπωρινὸ Ἡλιοβασίλεμα* [14Ε]. — *Γαλάτεια Κ. Καλλιπολίτου* [12Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον*: Ἀφρότο Γουρουνόπουλο, Ἡλιοτρόπιον, Γαλαξίας, Ἀφρισμένο Κῦμα, Μιχαὴλ Ράπτης, Ἄσπρο Κρινάκι.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [9Ε] εἰς ἕκαστον*: Μαργαρίτα, Γιοῦ-Γιοῦ, Κόκος Πολυδωρίδης, Ἐθνικὴ Πίστις.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, *ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον*: Γεώργιος Α. Παπουτσόκης, Ἀρχιτιζάνιον, Δημ. Δ. Παπαδημητρίου, Ἑλληνικὸ Ὤμμα, Μαρία Γ. Κανάκη, Ρολάνδος, Νίκος Δενδράκης.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΣΠΕΡΑ

Α'.

Ὅλα χλωμιάζουν γύρω... Κι' [ἀπαλὰ
σκορπίζεται ἡ γλυκύτατη γαλήνη.
Ὁ Ἕσπερος, δές, κρυφὰ χαμογελᾶ
πρὸς τὴ γλυκειὰ ἀνατέλλουσα Σε- [λήνη.

Ἁπλωσε τὰ φτερά της ἡ βραδιὰ
κι' εἶν' ὅλα λές, νυμένα μ' ἕνα [τούλι...
Στοὺς δρόμους ἀποστάσαν τὰ παι- [διὰ
ἀπ' τὸ πολὺ ποὺ ἐπαίξανε κρυ- [φτούλι...

Εἰρηνικὸ τὸ σπίτι καθενὸς
προσμένει μὲ στρωμένο τὸ τρα- [πέζι.
Ἀπ' τὰ φουγάρα ὑψώνεται καπνὸς
καὶ μὲ τὴν αὔρα τῆς ἑσπέρας παι- [ζει...

Βάφει ἀργυρὰ ἡ σελήνη τὰ βουνὰ
καὶ σὰν παραμυθένιος εἶν' ὁλό- [φως,
ἔτσι καθὼς φαντάζει μακρυνά,
λουσμένος στ' ἀσημένιο φεγγαρό- [φως...

Ὅλα σωπαίνουν γύρω μας... [Καὶ λές,
Ἑσπέρα μου, πως μὲς σ' ἀσήμι [πλένε...
Κάνε καὶ τὶς ψυχές μας γαληνὲς
ἀπόψε, ποὺ μιὰ προσευχὴ σοῦ [λένε...

Φίδρης Λεβάντης
(Μεγάλη Τάξις, Α' Βραβεῖον Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν ποιήματος.)

Β'.

Πλημμυρισμένη ἡ σιγαλιὰ
ἀπ' τὴ ζεστὴ ρετσίνα,
ἁπλώνεται στὴ θάλασσα
τὴ διάφανη ὡς πέρα...

Ὁ ἥλιος κοκκινόχρυσος
ψυχορραγεῖ, ἡ ἑσπέρα
μὲ τὸ ἀγέρι ἔφτασε,
ποὺ ἀργοκινᾶει τὰ σκίνα...

Ψιλὴ μυρτιὰ στὸ πλαϊ μου,
σαλεύει τὸν ἀνθό της,
τόσο λεπτόν, ποὺ θἄλεγες
ἀπὸ νεράϊδας βόγγο

μονάχα πὼς γεννήθηκε.
Ἐκεῖ ψηλά, στὸ λόγγο
κάποιο πουλὶ πικρολαλεῖ,
τῆς σιγαλιᾶς προδότης...

Τί θέλω ἐδῶ μονάχη μου
στὰ δέντρα αὐτὰ ποὺ γέρνουν
τὰ κλώνια τους περίλυπα;
Στὴ σκοτεινιὰ κι' ἂν γείρω,

τὰ μαῦρα, σκούρα τῆς ψυχᾶς,
ἀπελπισιὰ μοῦ φέρνουν!

Τὸ κόσμο τὸν ἀπέραντο,
βλέπω... καὶ ζῶ... Τριγύρω
νοιώθω ἕναν ἄνεμο ψυχρὸ
καὶ μένω παγωμένη:

νά!.. ἡ Αἰωνιότητα
περήφανη διαβαίνει!...

Νέλλη Βελιανῆ
(Μεγάλη Τάξις, Β' Βραβεῖον.)

Γ'.

Στὴν ὁμορφιὰ τοῦ δειλινοῦ δια- [βαίνει
μελάγχολα ἡ ἡμέρα καὶ θὰ σβύσῃ
σὲ πορφυρένια σύννεφα, σὲ δύση
πιὸ φλογερὴ, μὰ καὶ χλωμή, [θλιμμένη.

Ὁ ἥλιος γέρνει ἁπαλά, πεθαίνει
στὴ σιγαλιὰ ποὺ ἡ νύχτα θὰ [σκορπίσῃ
ἀργὰ-ἀργὰ στὴν κουρασμένη φύση
σὰν τἀγεράκι τοῦ βουνοῦ σωπαι- [νεῖ.

Στῆς ἀκροθαλασσιᾶς ἐκεῖ τὰ πλά- [για
ἀνήσυχο τὸ κῦμα ὅλο στενάζει.
Ἀπ' τῆς βραδυᾶς τὰ μυρωμένα [μύγια

κάτι λεπτὸ σὰν ὄνειρο σταλάζει
μέσ' στὴν καρδιά. Κι' ὅταν γλυ- [κὰ τἀηδόνι
πονῇ, μιὰ προσευχὴ μαζί του ὑ- [ψώνει...

Ἰδεολάτρις
(Μεγάλη Τάξις, Β' Βραβεῖον).

Δ'.

Ἔδυσ' ὁ ἥλιος χωρὶς βιάση
Καὶ οἱ στερνές του οἱ ἀχτίδες,
Θαρρεῖς γλυκὰ χαμογελοῦν
Πάνου στὴ μυρωμένη πλάση,

Στὰ ἄνθια, οἱ δροσοσταλίδες
λάμπουν καὶ διαμαντοκοποῦν,

Ἤρθε ἡ νύχτα ἡ μαυροφόρα.
Καὶ τὸλομάυρο της μαγνάδι,
τὄριξε γύρω-θὲ ἀπαλά.
Ἤρθε καὶ γέμισε τὴ χώρα,

πλέρια, ἀπ' τὸ πηχτὸ σκοτάδι.
Κι' ἡ βραδινὴ καμπάνα ἠχολογᾶ...

Βάσος Καλλιπολίτης
(Μικρὰ Τάξις, Α' Βραβεῖο).

Εὐχάριστο καλοκαῖρι περνοῦν οἱ ἐφοδιαζόμενοι μὲ τόμους «Διαπλάσεως»

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὴ Χρηστίνα χτύπησε στὸ μάτι της καὶ δάκρυσε. Καὶ κοιτάζοντας στὸν καθρέφτη, ρωτᾷ:

— Μαμμά, τυφλώθηκα τώρα;

Δάμπων Ἀστὴρ

***

— Αὐτὸς ὁ Πέτρος χρωστᾶ τῆς Μιχαλοῦς.

— Χρωστᾷ; Περίεργο! Ὁ πατέρας του εἶναι ἑκατομμυριοῦχος.

Ξάνθιππος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 33 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 9 Αὐγούστου 1926.

ΚΑΤΑ λάθος, μέσα σὲ ἀπαντήσεις τοῦ Μ. Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Ποιήματος — ποὺ σήμερα δημοσιεύω τἀπὸ ἐλέσματά του, — εἶχε μπεῖ ἡ ἀπάντησις τοῦ Διαγωνισμοῦ Τοπογραφικῶν Λαθῶν τῆς *Ἀφροδίτης τῆς Μήλου*. Τὴ βρῆκα καὶ κάνω ἐδῶ τὴν ἐπανόρθωσή: Ἡ *Ἀφροδίτη τῆς Μήλου*, ἀπὸ τὰ 15 τυπογρ. λάθη, ἔχει βρεῖ σωστὰ τὰ 12. Παίρνει λοιπὸν Β' Ἔπαινο μὲ [13Ε]. Παρακαλῶ νὰ σημειωθῆ στὰ δημοσιευθέντα Ἀποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ νὰ τὸ λάβουν πρὸ πάντων ὑπ' ὄψει ὅσοι κάνουν Στατιστικὴ τῶν Ἐδσήμων.

Ὁ ἀγαπητός μου συνεργάτης κ. Γ. Καμαρινάκης μοῦ ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«Ἀγαπητὴ Διάπλασις,

«Φεύγοντας σὲ λίγες μέρες γιὰ τὴν Εὐρώπη, ἀναβάλλω τὴν ἔκδοση τῆς ποιητικῆς μου συλλογῆς ποὺ εἶχα ἀναγγείλει. Εὐχαριστῶ θερμὰ τοὺς φίλους σας ποὺ εἶχαν τὴν καλοσύνη νὰ γραφτοῦν συνδρομητές. Θὰ τοὺς ἐπιστρέψω τὶς συνδρομές.

«Μὲ ἀγάπη

«*Γιάννης Λ. Καμαρινάκης.*»

Ναί, μὲ μεγάλη μου χαρά, *Μέλισσα*, μαθαίνω πὼς ἤλθες πρώτη μέσα σὲ 56 μαθήτριες καὶ πῆρες ἄριστα, 9,32. Εὖγε καὶ εἰς ἀνώτερα! Καλὰ ἔκαμες ποὺ σημείωσες καὶ τἄλλα δυὸ τυπογραφικὰ λάθη ποὺ βρῆκες, τὸ ὅλον 17. Γιατὶ ποῦ ξέρεις ποιὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι τὰ σωστά; Παρατήρησα στὸ γράμμα σου κι' ἕνα λάθος, ὄχι βέβαια τυπογραφικό. Γράφεις: «Ὡς ἀναφορὰ τὰ τυπογραφικὰ λάθη...» Τὸ ὀρθὸ εἶναι «ὅσον ἀφορᾷ». Τὸ σημειώνω, γιατὶ πολλοὶ κάνουν αὐτὸ τὸ λάθος. Εἶναι, βλέπεις, ἀπὸ τὶς φράσεις τῆς καθαρευούσας ποὺ παρεξηγοῦνται. Τί· αὐτὸ καλύτερα νὰ γράφῃ κανεὶς ἁπλούστερα: «ὅσο γιὰ τὰ τυπογραφικὰ λάθη...» Ἔτσι τὸ λέμε στὴ γλῶσσα μας χωρὶς ἀφορᾷ καὶ ἀναφορά... Τετράδια σοῦ ἔστειλα κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Κοιθόλου θυμωμένη δὲν εἶμαι μαζί σου, *Ἀραπάκι*, ἀφοῦ μάλιστα μοῦ ὑπόσχεσαι ὅτι τώρα θὰ μοῦ γράψῃς συχνά... Τὸ εἶδα κι' ἐγὼ στὴν καλὴ «Ζφαῖρα» τοῦ Πειραιῶς ποὺ γράφει πάντα τί γινόταν πρὸ 45 ἐτῶν: ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας εἶπε νἀγοράσουν τόμους μου καὶ νὰ τοὺς στείλουν στὰ σχολεῖα. Νά, μὰ νὰ ἰδοῦμε τί λέει ὁ σημερινός, κι' ὅλοι οἱ Ὑπουργοὶ ποὺ διαδέχθηκαν ἐκεῖνο τὸν μακαρίτη. Ποιός θυμήθηκε ποτὲ ὅτι ὑπάρχει καὶ Διάπλασις; Ὅσο γιὰ τὴν αὔξηση τῶν σελίδων τοῦ φύλλου ποὺ προτείνεις, ἐλπίζω, ἐλπίζω πολὺ νὰ γίνῃ καὶ χωρὶς αὔξηση τῆς συνδρομῆς. Γιατὶ τὸ Ἐσπάθωμα πηγαίνει πολὺ καλὰ καὶ ἂν ἐξακολουθήσῃ ἔτσι, θὰ βρεθῶ στὴν πολὺ εὐχάριστη θέση νὰ κάμω ὡραῖες καινοτομίες.

Καὶ σένα, *Δαφνοστεφὴ Ὀλυμπιονίκη*, σὲ συγχαίρω ποὺ στὸ ξένο αὐτὸ Σχολεῖο, μέσα σὲ τόσα ξένα παιδιά, — Γάλλους, Ἰταλοὺς, Ἰσραηλίτες, — ἤλθες δεύτερος ἀνάμεσα στοὺς τρεῖς Ἕλληνες ποὺ ἤλθατε πρῶτοι, καὶ πῆρες τρία χρυσόδετα βιβλία δῶρο κι' ἕνα πρώτης τάξεως certificat. Ἔβρα κι' ἐγὼ εὐχαριστημένη ὅσο κι' ὁ μπαμπᾶς σου. Γιὰ ποιήματα τοῦ Πολέμη νἀποταθῆς στὸν ἐκδότη κ. Ι. Σιδέρη, ὁδὸς Σταδίου. Θὰ σοῦ στείλῃ τὸν κατάλογο καὶ θὰ διαλέξῃς.

Δυὸ σπουδαῖα πράγματα μοῦ γράφει στ' ὡραιότατο γράμμα της ἡ *Θαΐς*: Πρῶτο, ὅτι μὲ τὸ ταξίδι ποὺ ἔκαμε ὡς τὴ Χίο, ἄσκμασε τὴν αὐτοπεποίθηση καὶ τὴ θέλησή της. Γιατ' εἶχε τὴν ἰδέα ὅτι ἡ θάλασσα τὴν πειράζει. Κάποιος τὴν ἔπεισε ὅτι δὲν τὴν πειράζει ἡ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὴν πειράζῃ. Καὶ ὦ τοῦ θαύμα σας! ἐνῷ ἡ θάλασσα δὲν ἦταν καθόλου καλή, ἡ *Θαΐς* δὲν ζαλιζόταν καθόλου. Φανταστῆτε, παρνοῦσαν τὸ Σούνιο κι' αὐτὴ ἔτραγε. — Δεύτερο, ὅτι διαβάζει τώρα γαλλικὰ βιβλία, γιατὶ καταλαβαίνει καλύτερα τὴ γαλλικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ καθαρεύουσα. Μὰ δὲν εἶναι ζήτημα: ἀμὰ μάθῃ κανεὶς γαλλικά, ἔστω καὶ λίγα, εὐκολότερα καταλαβαίνει ἕνα γαλλικὸ βιβλίο παρὰ ἕνα ἑλληνικὸ σ' ἐκεῖνη τὴν ἀκατανόητη γλῶσσα ποὺ ἔγραφαν μιὰ φορά. Εὐτυχῶς, σήμερα, ὑπάρχουν ἄπειρα βιβλία στὴ ζωντανὴ μας γλῶσσα. Ἀπ' αὐτὰ ἂς διαβάζῃ ἡ *Θαΐς*. Θὰ τὰ βρίσκῃ πολὺ εὐκολότερα ἀπὸ τὰ γαλλικά. Καὶ θὰ τὰ ἐννοῇ καὶ θὰ τὰ αἰσθάνεται.

Ἂν δὲν σοῦ ἀπάντησα πρυθανά. *Κυρὰ-Κυραλίνα*, θὰ πῇ ὅτι δὲν ἔλαβα τὸ γράμμα σου. Πολὺ μ' εὐχαριστήσαν τἀποτελέσματά τοῦ σχολείου σου: τρεῖς τὸ πήραστε μὲ 10 (τρίτη ἐσύ,) ἕξη μὲ 9, κι' ὅλες αὐτὲς Διαπλασοπούλες. Λαμπρά! — Σοῦ ἔστειλα 9 τετράδια. Πήγαινε πάλι στὴν ἕξοχη κι' ἂς ἀπογίνῃς... ἀράπα. Βέβαια, ὁ ἥλιος κι' ἡ θάλασσα μαυρίζουν. Πόσο ὅμως ὠφελοῦν!

Χαῖρε πολύ, *Καπετὰν Φασαρία*, ποὺ ἀποφάσισες τέλος νὰ μοῦ γράψῃς. Ἄργησες βέβαια, ἀφοῦ εἶσαι τέσσερα χρονάκια συνδρομητής μου, ἀλλὰ κάλλιο ἀργά, ἔ... Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ περιμένω τὶς ἀπορίες σου στὸ ἐρχόμενο.

Μὲ χαρὰ ἀναγγέλλω τοὺς εὐτυχεῖς γάμους τῆς παλιᾶς μου Διαπλασοπούλας *Βασιλικῆς Ι. Κεφάλα* μὲ τὸν κ. Ἄργη Ν. Κόρακα. Ἔλαβα καὶ τὰ κουφέτα τους. Νὰ ζήσουν!

Δὲν πειράζει, *Χρυσῆ Καρδιά*, καὶ τὸ βραβεῖο τὸ παίρνεις τοῦ χρόνου. Ἀφοῦ ἔτυχε αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια, τί νὰ γίνῃ! Πρόσεχε μόνο, παιδί μου, ἀφοῦ καθῆς μοῦλές, δὲν πέρασε ἀκόμα ὁ κίνδυνος. Νὰ κάνῃς πιστὰ ὅ,τι σοῦ λένε οἱ γιατροί. Ναί, τὸ σεισμὸ ποὺ συντάραξε τὸ νησί σας, ἐμεῖς ἐδῶ μόλις τὸν αἰσθανθήκαμε σὰ μιὰ ἐλαφριὰ δόνηση, σχεδὸν ἀνεπαίσθη η, ἀλλὰ μεγάλης διαρκείας.

Ἀθανάσιε Μίχα, πολὺ μ' εὐχαριστήσε τὸ πρῶτο σου γράμμα κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά. Φίλησέ μου κι' τὴν ἀδελφούλα, ποὺ δὲν σᾶφίνει νὰ πάρῃς τὸ φύλλο, ἂν δὲν διαβάσῃ πρῶτα τὸν κόντε Πίπη. Μὰ λύπησε μόνο ἡ ἀρρώστεια τῆς καϊμένης τῆς μητέρας. Μὲ τὴν καρδιά μου εὔχομαι περαστικά.

Μὴν ἀκοῦς, *Μιχαὴλ Δέφνερ*, κι' ἡ Ἱστορία τοῦ Παπαρρηγοπούλου πάντα θὰ ἔχῃ τὴν ἀξία της. Εἶναι κι' ἱστορικὸ σύγγραμμα σπουδαῖο, καὶ λογοτέχνημα ἀξιόλογο. Φυσικά, κατοπινὲς ἔρευνες ἀναιροῦν μερικὰ συμπεράσματα τοῦ Παπαρρηγοπούλου· ἀλλὰ τί σημαίνει: ὅλες οἱ Ἱστορίες, μὲ τὸν καιρό, παθαίνουν αὐτὴ τὴν ἀβαρία. Ἄλλωστε στὴ νέα ἔκδοση τῆς Ἱστορίας Παπαρρηγοπούλου, ποὺ ἔκαμε ὁ κ. Ἀθανασιάδης-Νοβάκης, ὁ καθηγητὴς κ. Π. Καρολίδης, ἔξοχος ἱστορικός, προσθέτει ὅλα τὰ πορίσματα τῆς νέας ἐπιστήμης κι' ὅλα τὰ νεώτερα ἱστορικὰ γεγονότα. Καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ πειράξῃ καθόλου τὸ κείμενο, ποὺ τὸ θεωρεῖ *κλασσικό*· τὰ προσθέτει σὲ σημειώσεις.

Τὸ κομμάτι ἐκεῖνο, *Γιοῦ-Γιοῦ*, δὲν εἶχε ἀπὸ κάτω παρὰ μόνο ψευδώνυμο κι' ὑπέθεσα πὼς ἦταν δικό σου. Φαίνεται ὅμως πὼς κάποιος ἄλλος τὸ ἔστειλε, κι' ἔβαλε αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο ἀπὸ κάτω, χωρὶς νὰ ξέρῃ τοὺς κανονισμούς. Ἂν μοῦ τὄγραφες νωρίτερα, δὲν θὰ τὸ δημοσίευα· ἀλλὰ τώρα ἔγινε. Καὶ νὰ ἰδῆς ποὺ εἶπα νὰ μὴν ἀργήσῃς πάλι τόσο· χαιρετίσματα στὴ *Νυμφαία* καὶ περιμένω!) *Ἐξαπνηγν Γατούλαν* (σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις, καθὼς κι' ὁ κ. Φαιδῶν ποὺ πρῶτα πρῶτα τὴν Ἐπιστολή του διαβάζεις· ὄχι, τὸ γράμμ σου δὲν εἶναι κακὸ· διαβάζεται ὡραῖα) *Ἐλπὶν* (πολὺ μ' εὐχαριστήσαν τὰ «ἰδά» σου· εἶδες λοιπὸν τί ὡραῖα ποὺ τὰ λέει ὁ κ. Τριανταφυλλίδης στὸ «Ἀγροτικισμό»· ὅσο γιὰ τὸ κτίσκι, μὴ σοῦ κάνῃ ἐντύπωση· ὅταν δὲν ἔχουν ἕνα περιοδικό, λένε πὼς «ἐπαύθη», γιὰ νὰ πουλήσουν ἄλλο ποὺ ἔχουν) *Τρελλὴν Πεταλουδίτσαν* (ἔχεις πολὺ δίκιο, ἀλλά... δὲν τὰ εἶπαμε· στὸ σχολεῖο πρέπει νὰ τὰ γράφῃ ὅπως τὰ θέλει ὁ καθηγητής σας.) *Συνοῦρόμαλλην* (δὲν θυμοῦμαι, παιδί μου, καὶ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ φέξω· ἂν τὸ ἔλαβα, κι' ἀφοῦ τὸ ἔστειλες πρὶν ἀπὸ τὴ δήλωση, θὰ εἶναι στὸ σωρό κκὶ θὰ κριθῆ μὲ τὴ σειρά του·)

τάκι, *Τούλα Ὀρφανίδου*, *Ἄνθος τῆς Ἄνδρου*, *Κόρη τῆς Διαπλάσεως*, *Ἐλένη Γιλανοῦ*, *Ἡλιόβγαλτη*, *Σμυρνιωτάκι*, *Μαγεμένη Ρεματιά*, *Ἑλληνικὸς Οὐρανός*, *Ροδαυγή*, *Κρινόλευκη Νεράϊδα*, *Πονεμένη Ψυχή*, *Ζενίθ* καὶ *Ἀρσακειάς*.— Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σας καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Στὰ πιὸ ἐνδιαφέροντά, γιατὶ δυστυχῶς δὲν ἔχω τόπο γιὰ ὅλα, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΣΤΗΘΗ ΕΝΟΣ ΑΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗ ΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟΝ ΤΩΝ 22—23 ΧΙΛ.

76ον Δελτίον Εἰσφορῶν

«Σκανδαλιάρα»	Δρ.	15.—
«Ἀπόγονος Ἡρώων»	»	6.40
Τούλα Χρ. Ὀρφανίδου	»	10.—
Ἐδαγγ. Π. Πυροβολικὸς	»	5.—
«Ἑλληνικὸ Φιλότιμο»	»	35.—
«Πονεμένη Ψυχή»	»	27.—
Τ. Π.	»	1.—
«Φοῖβη Ἀηλία»	»	5.—
Προηγοῦμεναι εἰσφοραὶ κατὰ τὸ 75ον Δελτίον ("Ἴδε φύλ. 36ον)	Δρ.	19.041.50
Ἐν ὅλῳ μέχρι 10/8/26	»	19.135.90

(Χρειάζονται ἀκόμη δραχμαὶ 3.850 περίπου).

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀνανεοῦται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 10.— Τὰ ἐγκριθέντα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1926. Ὅσοι συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἀγόρια καὶ ὅσοι ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ἀὸν Ζουάν, ἀ. (ΚΕ). Ἐσμεραλδᾶ, κ. (ΑΑ). Γιὰ τὴν Πατρί

Ἴριδα (χαϊτωμένο πάλι τὸ γραμματάκι σου· γιὰ τὸ μέτρημα τῶν στίχων, ἰδὲς τί ἀπαντῶ στὴ *Γιοῦ-Γιοῦ*) *Ἀναδρομάρην τῆς Ἀττικῆς* (ἔστειλα· γιὰ τὸν ἑορτασμὸ δὲν ξέρω· ἴσως θὰ γίνῃ, ἂν ἐπιτρέψουν αἱ περιστάσεις!) *Τζοκόντα* (ἔστειλα· καλὴ διασκέδαση στὴ Ζάκυνθο ἀπ' ὅπου περιμένω τὶς ἐντυπώσεις σου· σὲ τί ἐρωτήματα δὲν ἀπήντησα;) *Ἀτρόμητον Ἑλληνόπαιδα* (ἔστειλα· καλῶς νὰ ἔλθῃ ὁ ξάδελφός σου· τὰ γράμματά σου λιγάκι δυσανάγνωστα·) *Κουκουτσάκι* (σὲ φυτεύω λοιπὸν καὶ εἴθε νὰ γίνῃς ἕνα μεγάλο δένδρο καὶ νὰ ἰσκιώσῃς τὸ γραφεῖο μου ποὺ καίγεται ἀπ' τὴν ἀθηναϊκὴ καφώνα . . .) *Γ. Φουσάραν* (αὐτὲς οἱ λεπτὲς διαφορὲς λαμβάνονται ὑπ' ὄψει μόνο ὅταν δυὸ τρεῖς ἀμφισβητοῦν βραβεῖο ποὺ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς ἕνα· π: χ: τὸ πρῶτο· ὅταν δυὸ διαγωνιζόμενοι ἔχουν τὸν ἴδιο ἀριθμό, τότε θὰ κοιτάξω κι' αὐτὰ ποὺ λὲς καὶ θὰ προτιμήσω ἐκεῖνον ποὺ ἔχει *ἀποφάσισε* κι' ὄχι *ἀπεφάσισε*) *Λὸν Ζουὰν* (καὶ τὸ ἤδιάλεξα κι' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) *Γιὰ τὴν Πατρίδα* (μὲ χαρὰ σὲ ξαναβλέπω· ἔστειλα·) *Ἄρταν Κουτρουβῆ* (δὲν δέχομαι προβλήματα ἐκτὸς τοῦ Διαγωνισμοῦ· **Ἀσκήσεων**· διάβασε τὸν Ὁδηγό·) *Πικρὴν Σκλαβιάν, Ἀπόγονον Ἡρώων, Δρόσον Χλόην* κτλ. κτλ.

Καστανήν, Ἑλληνόπαιδα, Εὐάγ. Μ. Πυροβολίνον, Ι. Σαμοθράκην, Γλυκὺ Χαμόγελο (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *8 Αὐγούστου*, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 227 Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 14 Ὀκτωβρίου.)

575. Λεξίγριφος

Γράμμα, πρόθεση, θεριό,
Στὴ σειρὰ τὰ βάζεις
Κι' αὐτοκράτορα τρανὸ
Βλέπεις καὶ θαυμάζεις.
Φωτεινὸς

576. Μεταγραμματισμὸς

Ἐγὼ μ' αὐτὴ τὴ βάρκα
Θὰ φτάσω στὸ νησί,
Τὸ μῖ της φτάνει μόνο
Νὰ τῆς τὸ κάνω σί.
Φιφὴ Ι. Σταυροπούλου

577. Τονόγριφος

Παίζομαι στὸ θέατρο,
Συγκινοῦνται ὅλοι . . .
Ἄλλαξες τὸν τόνο μου;
Μ' ἔκανες μιὰ πόλη.
Ἀννίβας ὁ Καρχηδόνιος

578. Αἴνιγμα

Αὐτοκράτωρ δοξασμένος
Ἂν τὸ γένος μεταβάλλῃ,
Χώρα ἑλληνικὴ προβάλλει.
Μὰ κι' αὐτὴ τὸ ἴδιο ἂν κάνῃ,
Πλοῖο θὰ ἰδῇς πολεμικὸ
Ποὺ ἔχει μείνει ἱστορικό.
Ἀττικὴ Ἀδγὴ

579. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνος

— Ποῦ πᾶς τρεχάτος;
— Ἡ πεθερά σας μ' ἔστειλε νὰ τῆς πάρω γιατρικό.
— Τί γιατρικό;
— Αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα.
Μυσωτὴς

580. Δικτυωτὸν

* * * * * * = Ὅταν δὲν
* * * * * βρέχῃ
* * * * * * * = Ποταμί-
* * * * * [σκος.
* * * * * * * = Ὅποιος
* * * * * [στίλβει...
* * * * * * * = Πόλις ἑλληνική. Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
Τσούχτρα

581 - 585. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

βέλος, κράνος, φάρος, νομάς, λέχος.

Μάγισσα

586. Φωνηεντόλιπον ἐκ Μεσοστιχίδος.

Εἰς τὸ μέσον ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τὰ οὕτω προστεθέντα μεσαῖα γράμματα νὰ ποτελοῦν Φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου

* * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ λύσις:
ἄσμα, αἰών, ἄρτος, λαός, Ἀσήρ.
Μεγάλη Ἑλλὰς

587. Φωνηεντόλιπον

τ - π ν τ - ρ

Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς

588. Γρῖφος

7 7 7 7 7
7 7
7 7 ΝΣ
7 7
7 7 7 7 7

Ἀπόγονες τοῦ Ὀδυσσέως

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

589. Charade

Je sais que mon premier
Est note de musique.
Je sais que mon dernier
Est le Père en Afrique
De tout bon musulman.
Autant qu'il m'en souvienne,
Mon tout, un grand sultan,
Fût battu devant Vienne.
Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης

590. Sans Voyelles

L - m x - st - l - nnn - d - bu
Συρανὸ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 22

322. Φασόλιον (φά, σόλ, ἴον.) —323. Κόσσυφος (Κῶς, σύ, φῶς.) 324. Κύθνος - Κύδνος. - 325. Ὁ οὐρανὸς μὲ τέσσερα.

326.
Σ
Ι Ο Σ
Θ Α Λ Η Σ
Σ Ο Λ Ω Μ Ο Σ
Δ Η Ι Α Ν Ε Ι Ρ Α

327. ΛΕΩΝΙΔΑΣ, (Ἔλλως, ὡσεί, Ναδία. Ἰλιάς, Δανία, Αἰνειάς, Σινᾶ.) — 328 332. Διὰ τοῦ Ο: *λογχοφόρος, πονόδοντος, ὀρθόδοξος, Κρόνος, δολοφόνος.* — 333. ΜΑΔΡΙΤΗ (Μόγαχον, ΜΑρκος, κάλος, ἄρθΡον, ΠεισΙστρατος; ΣωκράΤης, ΑριάδνΗ.) — 334. Ἰδίας ὁδοὺς ζητοῦσι φιλόπονοι φύσεις. —335. *Ἡ Σέριφος εἶναι νῆσος* (εἰς ε ρη, φῶς, ν ν ἐν ι, σός.) — 336. Aime moi sans cesser (em, moi, cent cé cé.)

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Ὅσοι ἔλησε ἡ συνδρομή των, ὀφείλουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν τὸ ταχύτερον.

Ὅσοι δὲν ἔστειλαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς συνδρομῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους, παρακαλοῦνται νὰ τὸ στείλουν.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κίνησιν, πρέπει νὰ στείλουν δρ. 10 διὰ νὰ πάρουν ψευδώνυμον καὶ νὰ προτείνουν δύο-τρία τῆς ἀρεσκείας των πρὸς ἐκλογήν.

Διὰ τὸ Μνημεῖον τοῦ Πολέμη δεκτὴ κάθε προσφορά, καὶ ἡ μικροτέρα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΣΤ'—529)

Ὁ Λευκὸς Ἀστὴρ ἀποχωρεῖ ἀπὸ Παλιάτσηδες. Τώρα κατάλαβε τὸν Πρόεδρο (Ζιγκομάρ) καὶ φεύγει μακρυά!

(ΚΣΤ'—530)

Σὲ τὸν ἀγαπητὸ Γιοῦλη Ἄνθη τὰ συλλυπητήριά μας.
ΤΑΡΖΑΝ,
ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΑΡΖΑΝ

(ΚΣΤ'—531)

Διαπλασόπουλα, φυλαχθῆτε μὴ κολλήσετε τεμπελιὰ ἀπὸ τὴν Νανέτα. Κάθε δυὸ μῆνες γράφει. **Βάρκα τοῦ Κανάρη**

(ΚΣΤ'—532)

Ὑπὲρ Μνημείου Πολέμη, προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν καλλιτεχνικῶν καρτῶν. Βραβεῖα 4. Συμμετοχὴ δίδραχμος. *Δίσις:* Ἐλένην Σοφιανοπούλου, Δινάδος 20 Ἀθήνας. Προθεσμία τέλος Σεπτεμβρίου: Ὅσοι ἀγαποῦν τὸν Πολέμην, ἂς στείλουν.
ΓΛΥΚΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ, ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΗΡΩΩΝ

(ΚΣΤ'—533)

Διαγωνισμὸς Μ. Μυστικῶν. Προθεσμία δίμηνος. Συμμετοχὴ 1 δρ. Βραβεῖα. Δίσις: Μ. Παζῆν, Ἰθάκην.

(ΚΣΤ'—534)

Μαρβελ. ἐπίγειε ἄγγελε ποὺ δλίγο διαφέρεις ἀπὸ τοὺς οὐρανίους, θερμὰ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ βραβεῖο. Πότε θ' ἀναρρώσῃς; Εἶσαι πρώτη στὴν προσευχή μου. Αἱ φτωχές μου παρακλήσεις γρήγορα θὰ σὲ γιάνουν. Ἐγὼ εἶμαι καλά. Ἄμα γίνῃς καὶ σὺ περιμένω γράμμα σου. Μὲ τὴ λατρεία μου ἡ:
ΚΡΙΝΟΛΕΥΚΗ ΝΕΡΑΪΔΑ σου

(ΚΣΤ'—535)

Ζιγκομάρ, σοῦ κηρύττω τὸν πόλεμον, γιατὶ καθὼς μοῦ φαίνεται σοῦχουν πεταξεῖ τὰ μυαλά. Τὸ γιατὶ τὸ ξέρεις.
ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ

(ΚΣΤ'—536)

Μαρκίτα, Ρίτα, Ἂν σᾶς ἀρχίσω τὸν πόλεμο καὶ τὸ ξύλο, θὰ σᾶς δείξω τί μοῦ κοπανάει ὁ Τουτάγχ-Ἀμὼν, τρελοὺτσικες κατσίκες.
ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ

(ΚΣΤ'—537)

Διαπλασόπουλα-ες, στεῖλτε, γιὰ μιὰ ἀνάμνηση γλυκειά, ἕνα τετραδιάκι σας στὴ Δ/σιν (ΚΣΤ'—480). Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων.
ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ

(ΚΣΤ'—538)

"ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΓΝΩΣΤΩΝ,, Προσοχή! Διόρθωσις παροράματος: Στὴν (ΚΣΤ'—493) ἀντὶ 22 θέλει 72. Προσοχή!

Ἀφανέτζ, δὲν εἶναι Γιάννης εἶναι Γιαννάκης. Ἀνώνυμοι, χωρὶς βεβαίωσιν Διαπλασεως ἔ;;; Σιωπὴ, νικημένοι.

Ἐδόυφάδε, γράψε μας τὴ διεύθυνσί σου. Μὲ τοὺς ἄλλους θὰ λογαριαστοῦμε τὸν Ὀκτώβριο. Λίγη ὑπομονή.

(ΚΣΤ'—539)

Πανταχοῦ Παρών, μιὰ καὶ τὰ γράμματά Σου πάσχουν ἀπὸ . . . ἀτονία καὶ τὸ μουτράκι Σου διαμαρτύρεται γιὰ τὸ σταμπάριομα τῆς ἐξοχῆς, βάλε σ' ἐνέργεια τὴ ψυχρὴ Σου κι' ἄσε στὴν ἄκρη τὶς παπουτσικές Σου εἰσηγηματολογίες.
Ἀλαφροΐσκιωτη

(ΚΣΤ'—540)

Υἱὲ τῆς Νύκτος, θερμὰ συλλυπητήρια, καθόσον κινοῦμαι μὲ φαγερὸ ψευδώνυμο. Ἐπιφυλάσσω ἀνταπόδοσιν. Φαντομᾶ, κοιμᾶσαι;
Ἄσπρος Παλιάτσος
(Γεώργιος Σαράντης)

(ΚΣΤ'—541)

Ἡ Ροδαλὴ Αὐγοῦλα καὶ ὁ Ἄσπρος Παλιάτσος εὐχόνται στὴν ΚΥΚΛΑΜΙΑ χρόνια χρυσὰ κι' εὐτυχισμένα γιὰ τὴ γιορτή τοῦ.

(ΚΣΤ'—542)

ΜΑΡΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, γιὰ τὴν ὄμορφη γιορτούλα σου, σοῦ εὐχομαι νὰ ζήσῃς χίλια χρόνια.
Περιγκίπισσα τῆς Εὐρώπης

(ΚΣΤ'—543)

Τὴν πρόεδρόν μας ΜΑΡΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ εὐχόμεθα χρόνια πολλὰ, γεμάτα εὐτυχίαν.
ΓΛΥΚΕΙΕΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΕΣ.

(ΚΣΤ'—544)

ΜΑΡΙΚΑ μου, ὅ,τι πόθεῖ ἡ εὐγενὴς ψυχή σου, ποτὲ νὰ μὴ τὸ στερηθῇ.
Περιγκίπισσα τῶν Ἰνδιῶν

(ΚΣΤ'—545)

Ο ΓΙΟΥΛΗΣ ΑΝΘΗΣ, τοὺς φίλους του, γιὰ τὰ συλλυπητήρια, τὴν ἀγάπη κι' ἐκτίμησί τους, συγκινημένος εὐχαριστεῖ.

(ΚΣΤ'—546)

Ὁ κύριος Γρηγοριάδη σοῦ ἀρέσει ἡ σύνταξιά τοῦ Ἀγγέλου;
Σταῦρος Α. Πουλευλίδης

(ΚΣΤ'—547)

Ναιστέρα, Μέλισσα, κατ' ἐπιθυμίαν σας ἔστειλα Μ. Μυστικά· περιμένω δίκαιός σας Δ/σις: Γαζῆ, διὰ Τζωκόνταν. Κερκύρας 40, Ἀθήνας.
Τζοκόντα

(ΚΣΤ'—548)

Δούλισσα, Ἀριστοκράτισσα; δέχομαι εὐχαρίστως. Ἔστειλα. Μαρκίτα

(ΚΣΤ'—549)

ΜΑΡΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, γιὰ τὴ γιορτή σου εὐχομαι χρόνια πολλὰ νὰ ζήσῃς καὶ εὐτυχῆ.
Α. Π.

(ΚΣΤ'—550)

Βαγίλα μου, γιὰ τὴ γιορτή σου χρόνια εὐτυχισμένα.
Λατάνια

(ΚΣΤ'—551)

ΡΟΔΟΝ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ,

Viens! au dedans de moi s'épandra ta [clarté.
En élément tranquille . . .
(«Στροφὲς» Ζὰν Μορέας)
ΓΙΟΥΛΗΣ ΑΝΘΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,
ΒΙΒΛΙΑ ΧΡΗΣΙΜΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς ἐν [illegible] ὁ πρώτος [illegible] τοῦ Ἐξωτερικοῦ [illegible] τοῦ Ἐξωτερικοῦ.)

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης, (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 30 (10 καὶ 12).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 15. (5 καὶ 6).

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπεριφορᾶς, δρ. 7. (3.50 καὶ 4.50).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου, (μὲ 20 εἰκόνας) δρ. 25. (6 καὶ 7).

Παιδικὸν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος δρ. 15. (5 καὶ 6). Β' Τόμος δρ. 15. (5 καὶ 6.

Παιδικὸν Πνεῦμα, (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 2.50. (1.50 καὶ 3).

Ἡρέας ὁ Νικίου, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25.(7 καὶ 8.50).

Ὁ Πυρειοπώλης, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25. (6 καὶ 7).

Ὑπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰκόνας) δρ. 25.(7 καὶ 8.50).

Ὁ Φώτης, ἔμμετρον διήγημα δρ. 7. (3.50 καὶ 4.50).

Ἀγγελική, καὶ ἄλλα διηγήματα Σταυρούλας Μαρκέτου, δρ. 10. (3.50 καὶ 4.50).

Διηγήματα καὶ Σκέψεις Στ. Μαρκέτου δρ. 10. (4 καὶ 5).

ΤΥΠΟΙΣ ΞΕΝ. Ε. ΣΚΡΓΙΑΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10. ΑΘΗΝΑΙ